

Møteinnkalling

Utvalg:	Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested:	Kjerringøy
Dato:	21.09.2021
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 974 35 783. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Mandag 20. september – Befaring: Røsvik - Kjerringøy:

Kl. 10.00 Oppmøte Røsvik (gammelbutikken - Røsvikveien 1530, 8220 Røsvik). Fokus på Røsvik som innfallsport til Sjunkhatten og mulighetene som ligger her m.m.

Kl. 11.00 Lunsj.

Ca. Kl. 12.00? Båtavgang. Vi drar til Tårnvika via Sjunkfjorden og Nevelsfjorden om bord på en av båtene til Charter i Nord.

Ca. Kl. 17: Ankomst Tårnvika, innsjekk m.m.

Kl. 19:00: Middag.

Mulighet for å benytte seg av badestampene, så ta med badetøy dersom dette frister.

Tirsdag 21. september – Styremøte Tårnvika:

08-09: Frokost

09.00 Styremøte

Orientering styremøte: Besøkssenter nasjonalpark Nordland orienterer om den nasjonalparkutstillinga på.

Etter styremøtet tar vi med oss matpakka om bord i bussen og satser på å nå ei ferge kl. 12.55 fra Misten til Festvåg. Bussen returnerer så til Røsvik og på veien får vi forhåpentligvis tid til å stanse ved innfallsportene til Sjunkhatten nasjonalpark også på denne siden.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 37/2021	Godkjenning av innkalling / protokoll		
ST 38/2021	Delegerte saker		
DS 37/2021	Fisktjønna naturreservat - Dispensasjon for innsamling av sopp i 2021 - Sabima		2021/5620
DS 38/2021	Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til organisert ferdsel - Rypetaksering - Statskog SF		2021/4603
DS 39/2021	ANO i Saltfjellet-Svartisen		2020/3707
DS 40/2021	Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til bruk av barmarkskjøring i reindriften - 2021-2025 - Balvatn reinbeitedistrikt		2019/3694
DS 41/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Láhko - Rago - Tillatelse bruke droner - delvedtak - Deadline Media AS		2021/5008
DS 42/2021	Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til barmarkskjøring - Luokta Mavas - Jon-Ole Kuhmunen og Karl-Henrik Kuhmunen		2019/3694
DS 43/2021	Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til begrenset bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr - Rosna - Oddbjørn Paulsen		2007/4801
DS 44/2021	Láhko nasjonalpark - Tillatelse til motorferdsel (helikopter) - Gåsvannshytta og Fiskvannshytta - Glomfjord Jeger og Fiskerforening		2015/7487
DS 45/2021	Søknad om dispensasjon - motorferdsel - Sjunkhatten nasjonalpark - Jan Per Johansen		2016/2051
DS 46/2021	Sjunkhatten nasjonalpark - tillatelse til motorferdsel - Jan Per Johansen		2016/2051
DS 47/2021	Sjunkhatten nasjonalpark - Avslag bruk av droner - Paal Uglefisk Lund		2020/3766
DS 48/2021	Sjunkhatten nasjonalpark - Dispensasjon - Bruk av droner - Duokta reinbeitedistrikt		2020/1501
DS 49/2021	Láhko nasjonalpark - Tillatelse til motorferdsel - Nedre Navar - Glomfjord Røde Kors		2018/6484
ST 39/2021	Referatsaker		
RS 9/2021	Retningslinjer for private gaver og bidrag til forvaltningen av verneområder		2021/4566

RS 10/2021	Vedtak - videre status som nasjonalparkkommune - Beiarn	2021/4485
ST 40/2021	Retningslinjer for bruk av droner	2021/5878
ST 41/2021	Behandling av klage "på vedtak - bruk av drone - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	2021/5008
ST 42/2021	Søknad om dispensasjon fra verneforskrift - bruk av drone - Lahko NP, Saltfjellet-Svartisen NP, Sjunkhatten NP og Junkerdal NP - Deadline Media AS	2021/5008
ST 43/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om ombygging/nybygging av gjeterhytte ved Hessihompvatn - Jon-Anders Kuhmunen	2017/7621
ST 44/2021	Junkerdal nasjonalpark - Totalrenovering og utvidelse av hytte Øvre Risedal - Erik Hugås	2015/2032
ST 45/2021	Styrets behandling - Besøksstrategi for Dypen naturreservat	2021/1160
ST 46/2021	Støtteerklæring til Sjunkhatten Folkehøyskole	2021/6003
ST 47/2021	Eventuelt	

ST 37/2021 Godkjenning av innkalling / protokoll

ST 38/2021 Delegerte saker

DS 37/2021 Fisktjønna naturreservat - Dispensasjon for innsamling av sopp i 2021 - Sabima

DS 38/2021 Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til organisert ferdsel - Rypetaksering - Statskog SF

DS 39/2021 ANO i Saltfjellet-Svartisen

DS 40/2021 Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til bruk av barmarkskjøring i reindriften - 2021-2025 - Balvatn reinbeitedistrikt

DS 41/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Láhko - Rago - Tillatelse bruke droner - delvedtak - Deadline Media AS

DS 42/2021 Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til barmarkskjøring - Luokta Mavas - Jon-Ole Kuhmunen og Karl-Henrik Kuhmunen

DS 43/2021 Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til begrenset bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr - Rosna - Oddbjørn Paulsen

DS 44/2021 Láhko nasjonalpark - Tillatelse til motorferdsel (helikopter) - Gåsvannshytta og Fiskvannshytta - Glomfjord Jeger og Fiskerforening

DS 45/2021 Søknad om dispensasjon - motorferdsel - Sjunghatten nasjonalpark - Jan Per Johansen

DS 46/2021 Sjunkhatten nasjonalpark - tillatelse til motorferdsel - Jan Per Johansen

DS 47/2021 Sjunkhatten nasjonalpark - Avslag bruk av droner - Paal Uglefisk Lund

DS 48/2021 Sjunkhatten nasjonalpark - Dispensasjon - Bruk av droner - Duokta reinbeitedistrikt

DS 49/2021 Láhko nasjonalpark - Tillatelse til motorferdsel - Nedre Navar - Glomfjord Røde Kors

ST 39/2021 Referatsaker

Nasjonalparkstyret for Raet
Postboks 504
4804 ARENDAL

Trondheim, 29.06.2021

Deres ref.:
2021/471

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/3601

Saksbehandler:
Hege Langeland

Svar på spørsmål om retningslinjer for private gaver og bidrag til forvaltningen av verneområder

Vi viser til brev fra Raet nasjonalparkstyre 14.03.2021 med spørsmål om Miljødirektoratet kan utarbeide retningslinjer for private gaver og bidrag til nasjonalparkstyrene. Raet nasjonalparkstyres spørsmål gjelder i hvilken grad nasjonalparkstyret kan motta gaver og bidrag til forvaltningen av verneområdet.

Avgrensning mot adgangen til å motta personlige gaver

Slik vi oppfatter spørsmålet, så gjelder det ikke hvilken adgang forvaltere eller medlemmer i nasjonalparkstyret har til å motta personlige gaver. For ordens skyld nevnes det imidlertid at det er svært snever adgang til å motta slike personlige gaver, og verste fall kan mottak av personlige gaver og ytelser være straffbart. Problemstillingen er også regulert i statsansatteloven § 39, hvor det står at ingen statsansatte kan motta gaver dersom den er egnet til, eller av gaver er ment, å påvirke vedkommendes tjenstlige handlinger. Lov om statsansatte gjelder for forvaltere, men ikke for medlemmer i nasjonalpark- eller verneområdestyrer eller for gaver som gis til styrene som forvaltningsorgan. De normene som angis gir allikevel god veiledning også for disse.

Hovedregel om gaver til et forvaltningsorgan

Det er ikke noe generelt forbud mot at forvaltningsorganer mottar gaver.

Når gaven er rettet til forvaltningsorganet som et bidrag til forvaltningen av området, vil det normalt være større åpning for å motta gaven enn når den er rettet til forvalter eller styremedlemmene personlig. Nasjonalpark- og verneområdestyrer kan som hovedregel ta imot gaver som et bidrag til forvaltningen av verneområdene. Hensynene bak forbudet mot gaver til statsansatte vil imidlertid i endel tilfeller også gjøre seg gjeldende for gaver til styret. Det bør derfor vurderes konkret i det enkelte tilfellet om styret bør ta imot gaven.

Regjeringen har utgitt en veileder om gaver i tjenesten som ligger her:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Veileder-om-gaver-i-tjenesten/id757296/>

Retningslinjene gjelder direkte for statsansatte, men kan også gi veiledning i andre tilfeller.

KS har også utarbeidet lignende veiledning. <https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etikk/apenhet-om-gaver-roller-og-eierinteresser/>

Omstendighetene rundt gaven må vurderes

Det er et alminnelig utgangspunkt at det ikke er tillatt å legge vekt på gaver i utøvelsen av offentlig myndighet - gavegiver kan ikke gis fordeler som følge av gaven. Styrene kan derfor ikke ta imot gaver som det er knyttet en forventning til eller et krav om en positiv motytelse for, for eksempel en tillatelse eller annen forhåndsbinding av myndighetsutøvelse.

Donasjoner fra f.eks. veldedige stiftelser vil ofte kunne mottas, da slike bidrag som regel ikke innebærer bindinger til noen med særinteresser i verneområdet. Gaver fra virksomheter som praktiserer donasjoner til ulike formål vil også kunne mottas. Dette med mindre det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til styrets upartiskhet, f.eks. fordi virksomheten har sterke interesser i hvordan styret utøver sin myndighet.

Det forhold at en giver har nytte av gaven utelukker ikke at styret kan motta gaven. En gave kan innebærer at et forvaltningstiltak kommer raskere i gang enn dersom gaven ikke hadde vært gitt. Eksempler på dette er bidrag fra en turistbedrift til tilretteleggingstiltak som turistbedriften selv kan ha nytte av eller skjøtelsbidrag fra en grunneier. Forutsatt at slike tiltak allerede er prioritert eller vurderes av styrene som tiltak som skal eller bør gjennomføres av hensyn til verneformålet, anses slike gaver i utgangspunktet å være innenfor det forvaltningsorganet lovlig kan motta.

Styrene samarbeider ofte med både kommuner og private aktører om tilretteleggingstiltak og skjøtsel. Dette kan bidra til å skape et positivt engasjement og kan være viktig for å forankre vernet i lokalsamfunnene. Selv om det kan ligge et gaveelement i slike samarbeidsprosjekter, anser vi at dette er gaver som kan mottas, forutsatt at det ikke er forventning om en annen motytelse eller at det er andre omstendigheter rundt bidraget som svekker tilliten til styrenes upartiskhet. Et eksempel på et slikt samarbeid kan være fjerning av fremmede arter i verneområder.

En gave kan i enkelte tilfeller reise tvil om forvaltningsorganets integritet og uavhengighet, og det bør derfor alltid vurderes hvordan en gave vil fremstå for utenomverden (selv om giver ikke har en uttalt forventning eller krav om gjenytelse). Det bør som hovedregel ikke tas imot gaver eller fordeler fra en giver som styrene for tiden behandler søknader eller lignende fra. Det bør også utvises forsiktighet med å motta gaver fra virksomheter som vil kunne bli part i fremtidige saker/søknader til styret. Det bør ikke mottas gaver som gir bindinger eller som kan påvirke styret eller skape et inntrykk av dette.

En gave kan etter forholdene videre innebære at styrets medlemmer blir inhabile til å behandle en sak fordi gaven ut fra forholdene er egnet til å svekke tilliten til medlemmenes upartiskhet, jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd.

Styrene må gjøre egne vurderinger av gaver og bidrag som tilbys på bakgrunn av de hensynene som her er gjennomgått. Vi viser også til ovennevnte veileder om gaver i tjenesten. I hvilken grad styrene bør motta eller avvise gaver fra private må vurderes konkret ut fra forholdene i den enkelte situasjon. Miljødirektoratet ønsker derfor ikke å lage felles retningslinjer for dette utover denne veiledningen.

Kontrakt

I samarbeidsprosjekter kan det som regel være hensiktsmessig å avtalefeste partenes forpliktelser eller krav til hvordan et tiltak skal utføres. Vi vurderer det ikke som aktuelt å inngå kontrakter om gaver. Vi forutsetter at styrene er tydelige ovenfor givere om at gaver som mottas ikke fører til bindinger/fordeler i utøvelsen av offentlig myndighet.

Åpenhet om gaver

Praktisering av åpenhet om hvilke gaver styrene mottar og hvem giveren er, vil være en fordel i denne sammenheng og være tillitsskapende. Som følge av dette ønsker Miljødirektoratet at det skal være åpenhet rundt gaver til styrene. Dersom styrene mottar gaver, ber vi om at denne informasjonen ligger tilgjengelig på styrenes nettsider.

Private bidragsyteres navn må ikke benyttes i forbindelse med bruken av merkevaren Norges nasjonalparker.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Trond Flydal
seksjonsleder

Knut Fossum
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Dovrefjell nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	c/o Statsforvalteren i Nordland, Moloveien 10	8002	BODØ
Nasjonalparkstyret for Reinheimen	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Nasjonalparkstyret for Reisa og Ráisduottarháldi	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Øvre Pasvik nasjonalparkstyre	c/o Statsforvalter Troms og Finnmark, Statens hus	9815	VADSØ
Langsua nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Byrkjæ nasjonalparkstyre /	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Børgefjell nasjonalparkstyre			
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	Statsforvalteren i Troms og	9815	VADSØ
	Finnmark, Statens hus		
Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne	Statsforvalteren i	7734	STEINKJER
nasjonalparkstyre	Trøndelag, Postboks 2600		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	c/o Statsforvalteren i	8002	BODØ
	Nordland, Postboks 1405		
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Hallingskarvet nasjonalparkstyre	Statsforvalteren i Oslo og	3007	DRAMMEN
	Viken, Postboks 1604		
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre	Postboks 325	1502	MOSS
Rohkunborri nasjonalparkstyre	Postboks 137	9365	BARDU
Breheimen nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Stabbursdalen nasjonalparkstyre	c/o Statsforvalter Troms og	9815	VADSØ
	Finnmark, Statens hus		
Folgefonna nasjonalparkstyre	Postboks 7310	5020	BERGEN
Ånderdalen nasjonalparkstyre	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Nasjonalparkstyret for Fulufjellet	Postboks 4034	2306	HAMAR
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka	Postboks 2600	7734	STEINKJER
og Gutulia			
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	Statsforvalteren i Troms og	9815	VADSØ
	Finnmark, Statens hus		
Nasjonalparkstyret for Øvre Dividal	Postboks 6105	9291	TROMSØ
nasjonalpark og Dividalen LVO			
Færder nasjonalparkstyre	Statsforvalter Vestfold og	3103	TØNSBERG
	Telemark, Postboks 2076		
Møysalen nasjonalparkstyre	Statsforvalteren i	8002	BODØ
	Nordland, Moloveien 10		
Verneområdestyret for Brattefjell-	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Vindeggen landskapsvernområde			
Verneområdestyret for Trollheimen	Postboks 2520	6404	MOLDE
Verneområdestyret for Setesdal vesthei,	Postboks 24	4748	RYSSTAD
Ryfylkeheiane, Frafjordheiane			
Nærøyfjorden verneområdestyre	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Vega verneområdestyre	c/o Statsforvalteren i	8002	BODØ
	Nordland, Moloveien 10		
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
og Flekkefjord landsk.vernområder			
Verneområdestyret for Nordkvaløya-	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Rebbernesøya landskapsvernområde			
Verneområdestyret for Skardsfjella og	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Hyllingsdalen			
Stølsheimen verneområdestyre	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER

Verneområdestyret for Geiranger-Herdalen	Postboks 2520	6404	MOLDE
Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernområde	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Sølen verneområdestyre	c/o Statsforvalteren i Innlandet, Postboks 4034	2306	HAMAR
Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Naustdal-Gjengedal verneområdestyre	c/o Statsforvalteren i Vestland, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Ålfotbreen verneområdestyre	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER

Norges nasjonalparkkommuner og nasjonalparklandsbyer
Postboks 5
2688 LOM

VEDTAK ANGÅENDE BEIARN KOMMUNES VIDERE STATUS SOM NASJONALPARKKOMMUNE

Beiarn kommunestyre vedtok følgende i møtet den 23.06-21:

1. Beiarn kommune vedtar å implementere kriterier for nasjonalparkkommuner i kommunens planverk, jfr. vedlegg «kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under merkevaren Norges nasjonalparkkommuner.»
2. Beiarn kommune søker om å bli aktør under merkevaren «Norges nasjonalparkkommuner.»

Enstemmig vedtatt.

Protokoll fra kommunestremøtet var ikke klar ved utsendelse av dette brevet, og kan om ønskelig ettersendes.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Thomas Sørensen
Fagleder plan & miljø

Kopi til:

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre, **c/o Statsforvalteren i Nordland, Postboks 1405 8002 BODØ**

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	40/2021	21.09.2021

Retningslinjer for bruk av droner

Forslag til vedtak

- Midtre Nordland nasjonalparkstyre ønsker å fastsette retningslinjer for bruk av droner i de av våre verneområder hvor det er aktuelt.
- Forslag til retningslinjer sendes på høring til berørte offentlige myndigheter, faglag/organisasjoner for næringsdrivende i verneområdene og aktuelle interesseorganisasjoner.
- Høringsfrist settes til tirsdag 19. oktober.

Forslag til retningslinjer:

Søknad om tillatelse til eller dispensasjon for bruk av droner i Midtre Nordland nasjonalparkstyre sine verneområder, delegeres til sekretariatet når vedtak kan fattes i tråd med følgende retningslinjer:

1. Det kan gis tillatelse til bruk av drone i forbindelse med:

Beitenæring, tamreindrift, oppsynsvirksomhet herunder drift av eksisterende kraftlinjer og anlegg, forvaltning, naturovervåkning, naturkartlegging, skogbruk, vitenskapelige undersøkelser o.l.

Bruk av drone til de ovennevnte formål er i Junkerdal nasjonalpark å anse som nyttig bruk og rammes ikke av forbudet mot unødvendig støy.

Generelle vilkår for dispensasjon/tillatelse/bruk:

- a. Det skal ikke brukes drone i nærheten av populære turistmål eller mye brukte ferdselsårer slik at friluftslivet blir skadelidende.
- b. Bruk av droner må dersom det er mulig utøves utenom hekke- og yngletid, dvs. utenom perioden 1.mars – 15. juli. Andre perioder vurderes konkret i forhold til om det gir forstyrrelser av dyrelivet.
- c. Bruk av drone nær fugl og øvrig dyreliv skal unngås. Dersom rovfugl observeres i området, skal dronen tas ned inntil fuglen har trukket seg unna.
- d. Det forutsettes at ved bruk av droner så skal det tas særlig hensyn til reindriften slik at risiko for forstyrrelser unngås. Geografisk område skal begrenses på kart, sårbare områder skal unngås.
- e. Reindrifta og annen beitenæring kan få dispensasjon for inntil 5 år om gangen.
- f. For reindrifta kan det ved spesielle behov under kalving gis tillatelse i perioden 1. mars- 15. juli.
- g. Søker er pliktig til å innhente nødvendige tillatelser fra grunneier og følge Luftfartstilsynets regler for bruk av droner
- h. Ved publisering av film og bilder skal det gå klart fram at det er gitt tillatelse fra nasjonalparkstyret.

2. Det gis ikke tillatelse/dispensasjon til bruk av drone for følgende søkere eller formål:

Enkeltaktører, arrangement/konkurranser, turdokumentasjon for grupper, private turer, filmer for sosiale media, underholdningsprogram, spillefilm og reklame eller andre rekreasjonsformål.

3. Særskilte tilfeller.

Søknader som ikke kan behandles i tråd med disse retningslinjene skal som hovedregel behandles av styret. Dersom tidshensyn gjør det nødvendig, kan slike søknader behandles av arbeidsutvalget. Som eksempel kan nevnes filming i opplæringsøyemed, søknader hvor avslag kan medføre alternativ bruk av luftfartøy m.m.

Bakgrunn

Droner har etter hvert blitt allemannseie, og bruken av droner har økt mye de senere årene. Det er grunn til å tro at bruken vil fortsette å øke, og den teknologiske utviklingen vil høyst sannsynlig medføre at droner vil bli benyttet på stadig nye områder.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet i 2016 én søknad om tillatelse til å bruke drone. Så langt i 2021 har vi behandlet seks søknader. Antallet søknader vil trolig øke i årene fremover. Vi ser derfor behovet for å ha overordnede retningslinjer for å effektivisere saksbehandlingen og sikre likebehandling. Selv om vi har 16 ulike verneforskrifter å forholde oss til, vil det være fullt gjennomførbart å gi noen generelle

definisjoner og avklaringer som så legges til grunn for vurderingene i hver enkelt konkret sak. Ingen av våre forvaltningsplaner inneholder retningslinjer for bruk av droner. I forvaltningsplan for Sjunghatten er temaet nevnt i forbindelse med landbruk og reindrift (FVP side 35).

Verneforskriftene blir jevnlig revidert og det synes fornuftig å legge opp til retningslinjer som er tilpasset fremtidige endringer.

Grunnlag for avgjørelsen

Overordna retningslinjer og føringer

Forordning (EU) 2019/947 inneholder sikkerhetsreglene for bruk av droner i åpen og i spesifikk kategori, dvs. små og mellomstore droner. De fleste reglene trådte i kraft 1. januar 2021. Nærmere informasjon om reglene finnes på [luftfartstilsynets nettsider](#).

Alt fugle- og dyreliv er vernet mot forstyrrelse og unødig jaging – uansett om det er i et verneområde eller utenom. Dette står i naturmangfoldloven som gjelder i hele Norge. Det betyr at selv om det ikke er forbudt å fly drone der du er, må du vise hensyn og ikke forstyrre. Jfr. [Naturmangfoldslovens § 15](#).

Ved større ulykker, ras o.l. kan nødrettsparagrafen (Straffelovens § 17) trumfe alt annet lovverk.

Norges dronestrategi (strategidokument for regjeringen av 31.03.2018), sier at regjeringen ønsker å legge til rette for gode rammevilkår for bruk av droner og vekst i dronebransjen. Dronens potensial skal utnyttes i størst mulig grad uten at dette er til ulempe for personer, dyr, innretninger på bakken, naturen og de andre aktørene i luftfarten. Når det gjelder verneområder, sier strategien følgende:

For alle verneområder er det gitt en egen verneforskrift. I enkelte av disse er bruk av droner særskilt regulert. I mange områder er bruk av modellfly regulert, og dette anses å omfatte droner.

Flere ulike hensyn kan gjøre seg gjeldende innenfor verneområder. I naturreservater, som er den strengeste verneformen, vil det i hovedsak være hensynet til dyre- og fuglelivet som begrunner et forbud mot bruk av droner. I nasjonalparker og store landskapsvernområder, hvor også friluftsliv er en del av verneformålet, kan bruk av droner også være regulert av hensyn til friluftslivet. I en del av disse verneforskriftene er forbudet mot bruk av droner plassert sammen med et generelt forbud mot støy.

Strategien påpeker at droner i økende grad blir brukt i friluftslivsammenheng, og at det er grunn til å anta at det kan forringe friluftsopplevelsen for andre besøkende som følge av støy (herunder visuell støy) eller på grunn av følelsen av å bli overvåket. Bruk av droner ved populære turistmål kan også utgjøre en sikkerhetsrisiko og virke forstyrrende på naturopplevelsen.

Når det gjelder framtidsutsiktene i forbindelse med miljø og friluftsliv, sier strategien bl.a.:

Bruk av droner for miljøforvaltningen gir en rekke positive muligheter for forskning, kartlegging og overvåking av miljøtilstanden. ... I flere henseender kan riktig bruk av droner erstatte overvåking av sårbar natur og arter. Samtidig viser den kunnskap som foreligger at både støy, avstand, hastighet og vinkel på innflygning kan ha betydning for individer og i verste fall utløse stress og fluktreaksjon. Det er derfor et stort behov for retningslinjer for bruk av droner i forskjellige sammenhenger for å unngå skade på naturmiljøet. ...

Ut fra dagens kunnskap er det ikke behov for en generell regulering av bruk av droner i naturen. Derimot kan det være behov for regulering i visse områder eller for en bestemt bruk. Det kan være hensiktsmessig å se nærmere på dagens regelverk om bruk av droner, både om regelverket er tilfredsstillende og om det kan være behov for samordning av bestemmelser på enkelte områder. I tillegg kan det være behov for at det utarbeides nærmere retningslinjer og anbefalinger for forvaltningens egen bruk av droner.

Miljødirektoratet har i brev av 06.03.2019 også gitt noen føringer og presiseringer. De slår fast at droner ikke regnes som motorferdsel, og at forbudet mot lavtflyging i verneområder heller ikke gjelder for droner. Til gjengjeld vil droner være omfattet av forbud mot motordrevet modellfly o.l. Bestemmelser om forbud mot unødig forstyrrelse av dyrelivet kan også bli gjeldende dersom det er tilfelle i konkrete saker. Miljødirektoratet påpeker at ulemper og skader med bruk av droner er vel kjent, men samtidig at bruk av droner kan ha stor nytteverdi, f.eks. i naturforvaltning og ulike typer næringsvirksomhet. Dette gjelder ikke minst når bruk av droner kan redusere barmarkskjøring eller bruk av fly/helikopter.

Når det gjelder behandling av søknader om dispensasjon/tillatelse, skriver de følgende:

For områder med forbud mot bruk av droner kan det både for tamreindrift, saueneæring, oppsynsvirksomhet mv vurderes å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. De vurderingene som skal gjøres av hjemmelsforhold, naturtilstand, sårbarhet og skjønnsmessige forhold fremgår generelt av Miljødirektoratets "Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter". I tillegg kommer naturligvis en vurdering av miljørettsprinsippene i tråd med Klima- og miljødepartementets sin veileder til naturmangfoldloven kap II. Vi finner det således ikke formålstjenlig å lage særskilte retningslinjer om mulig dispensasjon for bruk av droner i tillegg til disse veilederne. Slike retningslinjer ville under enhver omstendighet måtte bli svært generelle og være til lite hjelp i enkeltsaker. Her må nasjonalpark- og verneområdestyrene uansett gjøre en konkret vurdering opp mot verneformålet og de hensyn som er nevnt ovenfor.

Sametinget har i brev 17. oktober 2018 anmodet nasjonalparkstyrene om å tillate nødvendig bruk av drone i forbindelse med reindrift:

«Sametinget vil med dette anmode verneområdestyrer om å tillate bruk av droner i reindriftsnæringa innen nasjonalparker, landskapsvernområder og naturreservater. Dette med hensyn til å utøve nødvendige oppgaver innen reindrift, da vi ikke kan se at bruk av droner vil forringe verneformålet, spesielt i sett i forhold til bruk av helikopter, småfly eller barmarkskjøretøyer.

Droner er blitt et hjelpemiddel innen reindrifta, og vi ser flere og flere reinbeitedistrikt tar i bruk droner i næringsformål. Bruk av droner anses i noen tilfeller som mer formålstjenelig enn bruk av ATV. Reindriftsutøveren kan ha tilsyn over større områder på kort tid med droner, med mindre marktrykk enn med ATV. Områder som kan være utilgjengelig for ATV og andre kjøretøy, blir fort tilgjengelig med droner. Det er enklere å lokalisere skadde eller syke dyr og kadaver, disse kan da fraktes ut fra området fortere. I tillegg til disse faktorene kommer HMS aspekteret inn, for med droner kan reindriftsutøvere i flere situasjoner unngå å måtte ferdes i ulent og vanskelig terreng, som igjen gjør arbeidsoppgavene mer tidsbesparende. Alle disse faktorene har stor betydning for å drifte reindrift også i verneområder».

Bestemmelser for våre verneområder

I Rago nasjonalpark, Nattmoråga landskapsvernområde, Nordfjorden marine verneområde og Junkerdalsura og Stor-Graddis naturreservater finnes det ingen paragrafer i verneforskriften som umiddelbart er aktuelle å vurdere i forhold til droner. Her er droneflyging tillatt dog med de begrensninger som følger av hensyn til dyrelivet.

Blakkådalen, Dypen og Langvassdalen-Ruffedalen naturreservater har bestemmelser om vern om dyrelivet og varsom ferdsel, men ingen av disse tilsier at det pr dags dato ikke er lov til å bruke drone i disse områdene.

Tabellen nedenunder gir en oversikt over de bestemmelsene som gjelder i våre øvrige verneområder, både hva som er forbudt og hvilke hensyn som skal tas. Den viser også hvilke brukerinteresser som finnes i det enkelte område, og som en bør ta hensyn til ved behandling av søknader om dispensasjon/tillatelse til bruk av drone.

Område	Bestemmelser	Brukerinteresser
Fisktjønnå NR	Vesentlig forstyrrelse av dyrelivet Droneforbud	Stor ferdsel (Marmorslottet)
Semka-Stødi NR	Varsom ferdsel Droneforbud	Reindrift Turgåere/DNT-sti
Junkerdal NP	Varsom ferdsel Unødvendig støy/ motordrevet modellfly o.l. er forbudt	Reindrift Private hytter Turgåere/DNT-stier og hytter Jakt og fiske
Láhko NP	Uforstyrret naturopplevelse Unødvendig støy/ motordrevet modellfly o.l. er forbudt	Reindrift Turgåere/DNT-stier Jakt og fiske - hytter Private hytter
Saltfjellet-Svartisen NP	Uforstyrret naturopplevelse Vesentlig forstyrrelse av dyrelivet Unødvendig støy/ motordrevet modellfly o.l. er forbudt Dronebruk krever tillatelse	Reindrift Turgåere/DNT-stier og hytter Jakt og fiske - hytter Private hytter Guidede turer
Sjunkhatten NP Dávga suoddjimpárkka	Uforstyrret naturopplevelse Unødvendig forstyrrelse av dyrelivet Unødvendig støy/ motordrevet modellfly o.l. er forbudt	Reindrift Barnas NP/turgåere Valnesfjord HHS Jakt og fiske – hytter? Private hytter
Gåsvatnan LVO	Droneforbud Tillatelse kan gis	Reindrift Turgåere Private hytter
Saltfjellet LVO	Droneforbud Tillatelse kan gis	Reindrift Turgåere/DNT-stier Guidede turer Jakt

I de fleste forskriftene er det gitt unntak fra verneforskriftene i forbindelse med brann- og redningsaksjoner o.l., men dette gjelder for motorisert ferdsel og andre aktiviteter, ikke dronebruk.

Vurdering

Bruk av droner kan ha stor nytteverdi, og slik bruk er det ønskelig å åpne opp for. Bruk av drone i slike formål kan redusere barmarkskjøring og flyging, og det kan effektivisere kartlegginger og registreringer for oppsyn, forvaltning og andre aktører. Reindriften og beitenæringen kan bruke drone for å få oversikt over dyra, droner kan være et svært nyttig verktøy i kartlegging av natur. Drone åpner opp for nye teknologiske fremskritt, slik som 3D modellering av områder.

Dersom bruk av drone er nødvendig i skjøtselsprosjekter er det unntatt av forbudet med hjemmel i naturmangfoldlovens § 47.

Redningstjeneste/hjelpkorps vil ha nødvendig hjemmel for å benytte drone i akutte situasjoner i nødrettsparagrafen.

Flere av våre verneområder har den uforstyrrede naturopplevelsen som et av verneformålene. I dag finnes det lite kunnskap om hvordan bruk av droner påvirker friluftslivet, men det er grunn til å anta at økt bruk av droner kan forringe friluftsopplevelsen som følge av støy (herunder visuell støy) eller på grunn av følelsen av å bli overvåket. Bruk av droner ved populære turistmål eller i vanskelig terreng, kan også utgjøre en sikkerhetsrisiko og virke forstyrrende på naturopplevelsen. Vi mener derfor bestemmelsen om uforstyrret naturopplevelse bør tillegges betydelig vekt, og retningslinjene bør angi generelle vilkår ved en eventuell dispensasjon/tillatelse for bruk av drone som ivaretar friluftslivet.

En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, noe som tilsier at det juridiske grunnlaget for å nekte dronebruk i områder hvor det KUN er forbud mot unødvendig støy, er syltynt. I våre verneområder er forbudet mot unødvendig støy satt i sammenheng med bruk av motordrevet modellfly, enten som eksempel på unødvendig støy eller bruken i seg selv er forbudt. I disse områdene er det behov for å avklare det juridiske. Dersom motordrevet modellfly er satt opp som eksempel på unødvendig støy, mener vi at dronebruk som åpenbart har et nytteformål er tillatt. I våre områder gjelder dette Junkerdal nasjonalpark. I de områdene hvor bruk av motordrevet modellfly o.l. er forbudt uavhengig av støy, er drone også forbudt og det må søkes om dispensasjon fra forbudet.

En drone er et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl, vilt og beitedyr, noe som vil kunne være svært uheldig i kalvingstida og hekke- og ynglesesongen. Dersom man unngår å fly nært sårbare viltbiotoper som f.eks rovfugltreir, og tar ned dronen dersom det dukker opp rovfugl etter andre sårbare viltarter, vil bruk av drone ha relativt liten direkte påvirkning på de biologiske verneverdiene. Men det å vite til enhver tid hvor de sårbare viltbiotopene eller beitedyrene befinner seg, er åpenbart meget vanskelig. Det kan være sårbare arter som man ikke har registrert hekking på, eller som er på næringssøk i området. Rovfugler kan oppfatte dronen som en fiende og gå til angrep på dronen for så å bli skadet. Det vil derfor være viktig å være observant og ta ned dronen umiddelbart dersom rovfugler observeres.

Vilt og beitedyr, i vårt tilfelle oftest reinsdyr, kan bli forstyrret av droner eller dronfører(e). Dette vil være mest alvorlig i kalvingstida/yngletida men ikke begrenset til denne. Dette tilsier at en skal være svært restriktiv med å gi tillatelse/dispensasjon i disse periodene, og at hver enkelt sak må vurderes i forhold til aktuell aktivitet f.eks. samling og slakting eller merking, eller i parringstida .

Indirekte vil filmopptak som promoterer sårbare områder ovenfor nye brukere kunne gi negativ effekt ved at sårbare arter blir utsatt for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året. Filming som kun tjener personlige interesser herunder personlig vinning for enkeltaktører eller som skal nyttes i underholdningsøyemed bør derfor ikke tillates. Slik filming bør legges utenfor

verneområdene eventuelt gjennomføres på en måte som er tillatt etter dagens lovverk. Noen av aktørene som ønsker å bruke drone til slike formål, har en slik økonomisk ryggrad at et avslag på søknad om bruk av drone KAN potensielt gi langt større forstyrrelser enn dronebruken ville ha gjort. Den type søknader krever en omfattende bruk av skjønn, og vi mener derfor de bør behandles av nasjonalparkstyret. Erfaringsmessig vet vi at mange aktører kommer med søknader så sent at det ikke er tid til å vente til neste styremøte. For å gi åpning for at søknaden i et slikt tilfelle likevel kan behandles, foreslår vi at arbeidsutvalget gis myndighet til å fatte vedtak i hastesaker.

Konklusjon

Vi i serkretariatet foreslår retningslinjer for bruk av droner hvor åpenbart nyttig bruk kan tillates med vilkår for å begrense eventuelle skadelige effekter av bruken. Vi foreslår at filming av privat, økonomisk, underholdningsmessig eller annen rekreasjonsmessig bruk ikke tillates. Samtidig foreslår vi en «unntaksbestemmelse» for tilfeller hvor svaret på en søknad bør diskuteres av styret, selv hvor det av tidsmessige hensyn må fattes vedtak før neste styremøte.

Klageadgang:

Avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak og det er ingen klageadgang.

Arkivsaksnr: 2021/5008-0

Saksbehandler: Marte Turtum

Dato: 13.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	41/2021	21.09.2021

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Behandling av klage på vedtak - bruk av drone – Saltfjellet reinbeitedistrikt

Forslag til vedtak

Klagen fra Saltfjellet reinbeitedistrikt tas til følge. Prosjektet med utarbeidelse av filmene til ny nasjonalparkutstilling vil inn til videre bli satt på vent, til etter dialogmøte mellom berørte reinbeitedistrikt og prosjekteier for ny nasjonalparkutstilling.

Styret beslutter at anmodningen om oppsettende virkning avslås.

Bakgrunn

Den 26.08.2021 mottok Midtre Nordland nasjonalparkstyre klage fra Saltfjellet reinbeitedistrikt (RBSA) på vedtak 2021/5008-4 om tillatelse til bruk av drone til filming i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Tillatelsen ble gitt til Deadline Media i forbindelse med filming til ny naturutstilling på Besøkssenter nasjonalpark Nordland den 03.08.2021.

I forkant av vedtaket ble RBSA kontaktet med forespørsel om hvor og hvordan droneflyging og filming kan skje uten å forårsake forstyrrelser for reindriften. De områdene det ble gitt tillatelse til å fly med drone i Saltfjellet Svartisen nasjonalpark i vedtak 2021/5008-4 ble av forvaltningsmyndigheten vurdert til å være ukontroversielle etter samtale med reinbeitedistriktet.

I klagen skriver RBSA at de er sterkt imot tillatelsen. Av klagen kommer det frem at de mener at tiltaket (kanskje ikke først og fremst filmingen, men produksjonen av filmen til utstillingen) vil føre til økt ferdsel inn i deres beiteområder. RBSA er allerede presset, og ønsker ikke mer oppmerksomhet og promotering av sine beiteområder i nasjonalparken.

Saltfjellet Reinbeitedistrikt ber i klagen også om oppsettende virkning.

Grunnlaget for avgjørelsen

Jamfør § 28 i forvaltningsloven (Fvl.) kan enkeltvedtak påklages av part i saken. Det er vurdert at Saltfjellet reinbeitedistrikt er part i saken og har klagerett. Det er tre ukers klagefrist fra vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Klagen kom inn to dager over fristen (vedtaket ble fattet og utsendt 3. august, klagen sendt 26. august).. Klagen regnes som gyldig og behandles av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Forvaltningslovens § 42 åpner for at det kan fattes en beslutning om at et vedtak får utsatt iverksetting (oppsettende virkning). Dette må behandles av styret eller arbeidsutvalget.

Vurdering

Det er vurdert at Saltfjellet reinbeitedistrikt er part i saken og har klagerett. Selv om klagefristen ble oversittet vurderer vi det likevel slik at klagen tas opp til behandling da vedtaket som ble påklaget er en del av en større søknad. Ved å behandle klagen nå, slipper vi kanskje en ny klage på neste vedtak i saken, og kan slik behandle søknaden videre på en bedre og riktigere måte. Sekretariatet mener også at det er sannsynlig at det tok to dager fra vedtaket ble fattet til det ble mottatt av vedkommende part, og at denne tvilen kommer klagende part til gode.

Vi forstår det slik at det er bruken av filmen det klages på, og ikke selve droneflygingen og forstyrrelse for reindriften som følge av dette. Bruk av drone i de tillatte områdene i vedtak 2021/5008-4 ble avklart med reinbeitedistriktet i forkant av vedtaket, og syntes lite problematisk med tanke på forstyrrelse på reinen i den gitte perioden.

I etterkant av mottatt klage har sekretariatet hatt dialog med Saltfjellet reinbeitedistrikt og Besøkssenter Nasjonalpark Nordland (eier av prosjektet med ny nasjonalparkutstilling). Det er blitt enighet om å holde et dialogmøte mellom de tre reinbeitedistriktene (Saltfjellet, Duokta og Balvatnet), Besøkssenter Nasjonalpark Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Inntil dette møtet er avholdt settes også videre arbeid med filmene på vent.

Sekretariatet har ikke myndighet til å fatte beslutning om utsatt iverksetting av vedtak. En slik beslutning må fattes av AU eller styret. Vi mener likevel at det ikke er grunnlag for å gi oppsettende virkning i denne saken. Det er ikke droneflyginga i seg selv som er grunnlag for klagen, men at filmene kan gi økt oppmerksomhet for deres beiteområder. Filmene vil ikke være ferdige før tidlig neste sommer, og innholdet vil reinbeitedistriktene kunne være med å påvirke gjennom dialogmøtet.

Konklusjon

Klagen tas til følge, og prosjektet med utarbeidelse av filmene til ny naturutstilling vil inn til videre bli satt på vent til etter dialogmøte mellom berørte reinbeitedistrikt og prosjekteier for ny nasjonalparkutstilling.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Arkivsaksnr: 2021/5008-0

Saksbehandler: Marte Turtum

Dato: 14.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	42/2021	21.09.2021

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift - bruk av drone - Lahko NP, Saltfjellet-Svartisen NP, Sjunkhatten NP og Junkerdal NP - Deadline Media AS

Forslag til vedtak

Deadline Media gis avslag på søknaden om tillatelse til å fly med drone i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Junkerdal nasjonalpark, Sjunkhatten nasjonalpark og Lahko nasjonalpark.

I alle de nevnte nasjonalparkene er det forbud mot bruk av drone, og avslaget gis med følgende hjemler:

- § 10 i forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- § 3 punkt 7.3 i forskrift for Lahko nasjonalpark
- § 3 punkt 7.2 i forskrift for Sjunkhatten nasjonalpark
- § 3 punkt 7.3a i forskrift for Junkerdal nasjonalpark

Bakgrunn

Den 16. juli 2021 søkte Deadline Media om tillatelse til å fly med Drone i drone i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Junkerdal nasjonalpark, Sjunkhatten nasjonalpark og Lahko nasjonalpark. Formålet med droneflygingen er å skaffe filmmateriale til filmer som skal produseres til ny nasjonalparkutstilling. Nordland Nasjonalparksenter er oppdragsgiver og prosjekteier av ny utstilling.

I vedtak 2021/5008-4 ble deler av søknaden behandlet, og det ble gitt tillatelse til bruk av drone i følgende områder: Helgelandsbukken-Snøtinden, Austerdalsisen og Bjøllåvatnene i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Bakgrunnen for at søknaden bare ble

delvis behandlet på dette tidspunktet var et behov for mer informasjon, og det ble avgjort at resten av søknaden skulle behandles på styremøtet 21. september.

Den 26. august mottok Midtre Nordland Nasjonalparkstyre en klage på vedtaket fra Saltfjellet reinbeitedistrikt. Denne er behandlet i klagesak 2021/5008-6. I klagen skriver Saltfjellet reinbeitedistrikt at de er sterkt imot tillatelsen. Av klagen kommer det frem at de mener at tiltaket vil føre til økt ferdsel inn i deres beiteområder. RBSA er allerede presset, og ønsker ikke mer oppmerksomhet og promotering av sine beiteområder i nasjonalparken. Vi forstår det slik at det er bruken av filmen det klages på, og ikke selve droneflygingen og forstyrrelser for reindriften som følge av dette. Bruk av drone i de tillatte områdene i vedtak 2021/5008-4 ble avklart med reinbeitedistriktet i forkant av vedtaket, og syntes lite problematisk med tanke på forstyrrelser på reinen i den gitte perioden.

Bak oppdraget fra NNPS til Deadline Media står en styringsgruppe for den nye utstillingen på senteret. I styringsgruppen inngår blant annet verneområdeforvaltningen ved Midtre Nordland nasjonalparkstyre (MNNPS; jfr. MNNPS sak 2019/1753, styrevedtak 14.03.2019). Utstillingen er en del i det informasjonsarbeid og den formidling av natur og naturverdier til allmenheten som blant annet MNNPS er ansvarlig for. Utover dette er NNPS, gjennom BNN, autorisert av Miljødirektoratet som besøkssenter for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Junkerdal nasjonalpark. Senteret informerer også om de andre nasjonalparkene forvaltet av MNNPS: Rago, Láhko og Sjunghatten.

Styringsgruppen for den nye utstillingen har vurdert at filmer vil være en god måte å formidle de viktigste naturverdiene og verneformålene fra nasjonalparkene på til en interessert allmenhet. Filmene skal blant annet vise frem MNNPS sine fem nasjonalparker gjennom flere årstider og historikken bak vernet av Saltfjellet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter Junkerdal, Láhko, Rago, Saltfjellet-Svartisen og Sjunghatten nasjonalparker og skal behandle søknader om bruk av drone i disse verneområdene.

I tillegg til verneforskriftene er klagesak 2021/5008-6 også del av grunnlaget for avgjørelsen. Innstillingen i denne saken er at klagen tas til følge, og prosjektet med utarbeidelse av filmene til ny naturutstilling vil inn til videre bli satt på vent til etter dialogmøte mellom berørte reinbeitedistrikt og prosjekteier for ny nasjonalparkutstilling. Dette omfatter derfor også denne søknaden.

Verneforskriftene

I nyere verneforskrifter er det for nasjonalparker og naturreservat tatt inn et uttrykkelig forbud mot bruk av droner i forskriftene. I mange eldre verneforskrifter fremkommer forbudet mot droner kun gjennom bestemmelser som ”...*forbud mot motordrevet modellfly o.l.*”

Rago nasjonalpark

Verneforskriften for Rago nasjonalpark ble fastsatt ved kgl.res. 22. januar 1971. Formålet med Rago nasjonalpark er å representere et uberørt nordlandsk fjellandskap med egenartet dyreliv i grenseområdet mot den svenske nasjonalparken Padjelanta.

Bruk av droner er ikke regulert i forskriften, hverken direkte eller indirekte, men den forsiktighet som normalt gjelder ved ferdsel i naturen gjelder selvfølgelig også i Rago nasjonalpark.

Láhko nasjonalpark

Verneforskriften for Láhko nasjonalpark ble fastsatt ved kgl.res. 14. desember 2012. Formålet med Láhko nasjonalpark er fremfor alt å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster. Blant de særskilt utpekte verneverdiene finnes alpin karst, kalksjøer med sjeldne kransalger, et rikt planteliv og viktige utpostlokaliteter av de truede fjellplantene grønlandsstarr og nordlig tinderublom. Allmennheten skal videre gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen og formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Bruk av droner er forbudt med formuleringen i verneforskriften § 3, punkt 7.3: Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly, motordrevet isbor o.l. er forbudt.

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble fastsatt ved kgl.res. 16. oktober 2020. Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare et stort og sammenhengende naturområde med særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep. Verneformålet er videre å blant annet ta vare på et viktig økologisk funksjonsområde for fjellrev, et av Norges største isbremmassiver (Svartisen) med avsmeltningsområder og glasiale løsmasseavsetninger, deler av kjerneområdet for norske grotte- og karstforekomster og et referanseområde for å følge utviklingen i naturen. I tillegg skal forskriften sammen med kringliggende verneområder bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget, og allmennheten skal gis anledning til å oppleve naturen uforstyrret.

Bruk av droner er regulert i verneforskriften § 10 andre ledd, hvor det også åpnes for å gi unntak fra forbudet: Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, motordrevet isbor o.l. er forbudt. Bruk av droner kan bare skje etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Sjunkhatten nasjonalpark

Sjunkhatten nasjonalpark ble opprettet ved kgl.res. av 5 februar 2010. Formålet med Sjunkhatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep. Formålet med nasjonalparken omfatter: bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold, bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell, bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området, bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap, bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur, bevaring og sikring av kulturminner. Allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Droner er forbudt jf. § 3 punkt 7.2 i verneforskriften om støy med forbud mot modellfly og lignende. Droner er omfattet av dette.

Junkerdal nasjonalpark

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004. Formålet med vernet er: Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet. Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift. Verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark sier også at dyrelivet er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse (§ 3 pkt. 3.1)

Bruk av droner innenfor Junkerdal nasjonalpark reguleres derfor av verneforskriftens punkt om unødvendig støy (§ 3 pkt. 7.3a), her er det satt et forbud mot bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, isbor o.l.

Vurdering

Med bakgrunn i klagen vi mottok i etterkant av delvedtaket 2021/5008-4 har vi vurdert at det beste for videre arbeid med utstilling og filmene vil være å sette dette arbeidet på vent til etter dialogmøte med reinbeitedistriktene i de aktuelle nasjonalparkene.

Målet med ny nasjonalparkutstilling er å formidle viktigheten og verdien av nasjonalparkene våre. I tillegg skal utstillingen være en arena for kunnskapsformidling om sårbar natur og dyreliv, og bidra til økt forståelse for hvordan vi som besøkende i naturen forstyrrer dyrelivet og påvirker sårbar natur ved ferdsel. Utstillingen vil slik også kunne bli et viktig verktøy for reindriften for å informere om deres utfordringer med ferdsel i beite- og kalvingsområder.

Vi ser at det har vært uheldig at reinbeitedistriktene ikke har blitt involvert i prosessen med ny utstilling på et tidligere stadium. Det har hele tiden vært ønske om å få til et samarbeid med de tre reinbeitedistriktene når det gjelder utvikling av ny utstilling, men vi ser at de burde blitt involvert tidligere i prosessen. Med utstillingen ønsker man også å bidra til å kanalisere besøkende vekk fra kjerneområdene til reindriften, og unngå å trekke frem og synliggjøre disse områdene. Etter klagesaken er det tydelig at dette må det gjøres et grundigere arbeid med. Vi vurderer derfor at arbeidet med filmene til utstillingen settes på vent inntil vi har fått en grundigere avklaring på hvordan dette kan løses og hvilke områder som bør skjermes. Vi vurderer derfor at det beste vil være å avslå søknaden på dette tidspunktet, og avvente med videre behandling til etter dialogmøtet har blitt gjennomført.

Konklusjon

Søknaden avslås på nåværende tidspunkt, og videre behandling avventes til etter dialogmøte med reinbeitedistriktene og prosjektansvarlige for ny nasjonalparkutstilling.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	43/2021	21.09.2021

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om ombygging/nybygging av gjeterhytte ved Hessihompvatn - Jon-Anders Taarneby Kuhmunen

Forslag til vedtak

Siidaandelseier Jon-Anders Kuhmunen gis tillatelse til å sette opp gjeterhytte i reindrifta ved Hessihompvatn i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Gjeterhytta er knyttet til reindrift og følger siidaandelen. Ved avvikling av siidaandelen skal hytta rives, overføres til Saltfjellet reinbeitedistrikt eller overføres til ny siidaandelsinnehaver.

Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriftens § 8 tredje avsnitt bokstav h).

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen er gyldig til 2025 – tillatelsen bortfaller om gjeterhytta ikke påbegynt.
- Gjeterhytta skal ikke overstige 49 m²
- Hytta skal males i nøytrale/naturlige farger som glir inn i landskapet.
- Takvinkel skal være 22,5°, og taket skal ha matt farge for å dempe refleksjoner.
- Hytta skal plasseres på samme plass som elementlavvoen.
- Elementlavvoen skal fraktes ut av nasjonalparken
- Søppel og overskuddsmateriell fraktes ut av nasjonalparken. Rent trevirke kan brennes på stedet.
- Nasjonalparkforvalter skal kontaktes når hytta er ferdigstilt.
- Barmarkstraseer inn og ut av området skal fastsettes sammen med forvaltninga av nasjonalparken.

Det må innhentes tillatelse fra Statskog som grunneier og fra Saltdal kommune.

Bakgrunn

I epost datert 24. juni 2021 søker Jon-Anders Taarneby Kuhmunen om tillatelse til å sette opp en gjeterhytte ved Hessihompvatnet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Dette er en sak som har pågått siden 2018, og har en del historie:

I styresak 16/2018 fikk Jon-Anders Taarneby Kuhmunen tillatelse av Midtre Nordland nasjonalparkstyre til å sette opp en elementlavvo/plankelavvo ved Hessihompvatnet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Saltdal. Følgende vedtak ble fattet:
«Jon Anders Kuhmunen gis dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for å bygge en elementlavo ved Hessihompvatnet. Dispensasjon gis med vilkår om at elementlavoen godkjennes i distriktsplanen. Det vises til at elementlavoen er knyttet til reindrift og dermed ikke danner presedens. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48».

Tillatelsen ble påklaget av Statsforvalteren i Nordland. De begrunnet klagen med at det er brukt feil hjemmel i saken, vedtaket inneholder ikke en begrunnelse som viste hvilke vurderinger som var gjort, interesser knyttet til botanikk og friluftsliv var ikke omtalt, alternativ plassering var ikke vurdert og det er ikke gjort vurderinger med hensyn til presedens.

Statskog SF ville ha en redegjørelse om hvordan saksbehandlingen i forhold til reindriftsloven var ivaretatt i saken. De viste til forskrift for godkjenning av gjeterhytter i reindriften.

Midtre Nordland behandlet først klagesaken i styresak 28/2018. Her valgte styret å utsette saken til neste styremøte, for å prøve å gå i dialog med tiltakshaver for å se på en alternativ plassering av elementlavvoen, i henhold til anbefalingene fra sekretariatet.

I styresak 43/2018 ble klagen endelig behandlet. Midtre Nordland nasjonalparkstyre fattet to vedtak i saken:

Vedtak 1 (ST 43/2018):

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar klagen fra Fylkesmannen i Nordland delvis til følge: Styret har: Endret hjemmelsbruk fra naturmangfoldlovens § 48 til verneforskriftens kap. IV punkt 1.3

- Gjort avveininger for og imot tiltaket, og begrunnet disse
- Gjort vurderinger knyttet til botanikk og friluftsliv
- Alternativ plassering er vurdert.

Vedtak 2 (ST 43/2018):

Jon Anders Kuhmunen (Saltfjellet reinbeitedistrikt) gis på bakgrunn av de nye vurderingene dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for å bygge en elementlavvo/plankelavvo ved Hessihompvatnet.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Lavvoen skal ha en størrelse og utforming (diameter 4,4 m) som beskrevet i søknaden.
- Lavvoen skal være oppført i løpet av 2018-2020.

Nasjonalparkstyret mener reindriftsnæringa er en viktig næring. Etter en samlet vurdering har nasjonalparkstyret landet på at lavvoen kan plasseres som omsøkt. Lavvoen skal tas inn i førstkommende distriktsplan for Saltfjellet reinbeitedistrikt.

Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens Kap. IV, punkt 1.3, 4. strekpunkt.

I brev datert 4. januar 2019 gis Jon-Anders Taarneby Kuhmunen også tillatelse fra Landbruksdirektoratet med hjemmel i reindriftslovens § 21, med følgende begrunnelse: Landbruksdirektoratet har kommet til at du har sannsynliggjort et tilstrekkelig behov for elementlavvo i området. I vurderingen har direktoratet lagt vekt på at du har et relativt høyt reintall. Dette tilsier at din tilstedeværelse i området er nødvendig for at du skal kunne overholde tilsynsplikten etter reindriftsloven § 28. Elementlavvoen ønskes plassert sentralt i distriktet hvor du vil ha god oversikt over beiteområdene. Dette vil gjøre det enklere å føre tilsyn med flokken. Det er også lagt vekt på at oppføringen av elementlavvoen ikke vil ha vesentlige negative konsekvenser på naturverdiene, og at lavvoen vil bidra til å gjøre reindriften både mer effektiv og sikker

Elementlavvoen har også blitt innlemmet i distriktsplanen i Saltfjellet reinbeitedistrikt.

Senere i 2019 søker Jon-Anders Taarneby Kuhmunen om å få sette opp en utedo ved siden av elementlavvoen, og beklagde seg over at dette ikke ble tatt med i den opprinnelige søknaden. Midtre Nordland nasjonalparkstyret ga i styresak 33/2019 tillatelse til å sette opp et uthus på 6 m² som skulle dekke behovet for toalett og oppbevaring av diverse utstyr, ved, bensin og materiell.

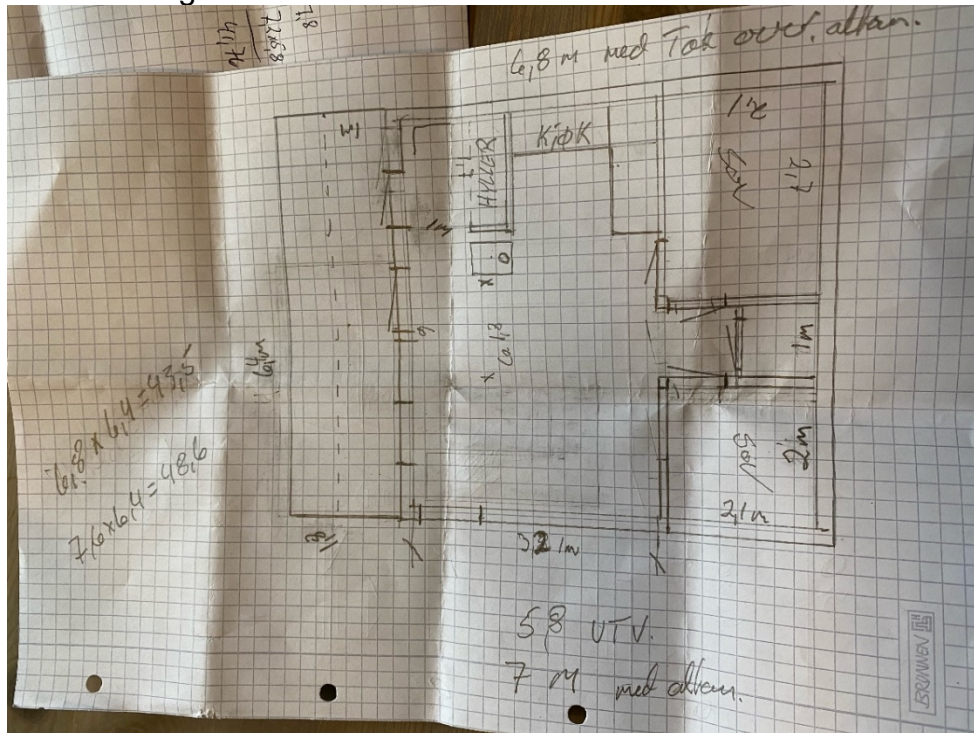
I søknad datert 24. juni 2021 viser han til de tidligere tillatelsene. Jon-Anders skriver i søknaden at han nå har brukt elementlavvoen i to sesonger, og at det har vært et viktig bidrag til økt velferd og sikkerhet i reindriftsarbeidet. Han ser derimot at den ikke dekker behovet for overnatting i perioder med stor aktivitet i området, som medfører økt motorferdsel opp og ned fra bygda. I hans Siida er det åtte voksne og åtte barn, og siden reindriften regnes som en familienæring er det viktig at store og små kan være med samtidig slik at tradisjoner og kunnskaper videreføres mellom generasjoner. Det er med andre ord større behov for overnatting enn det elementlavvoen kunne tilby. Med bakgrunn i dette søkes det om tillatelse til å oppføre en gjeterhytte på opp til 30 m². Det reindriftsfaglige skal være godt dokumentert, og akseptert i forbindelse med den forrige tillatelsen fra styret og ikke minst fra Landbruksdirektoratet.

I brev av 2. september 2021 gir Statsforvalteren i Nordland en uttalelse til saken. De mener at det reindriftsfaglige ble grundig vurdert i 2018/2019. Basert på reintall, bruk av gjeterhytte, andre hytter i området, og avstand til egen bolig er det sannsynliggjort et tilstrekkelig behov. De mener også at behovet for gjeterhytte er fastsatt av Landbruksdirektoratet. Det er tilstrekkelig at søknaden behandles av nasjonalparkstyret og Saltdal kommune (plan- og bygningslov).

Sekretariatet har i telefonsamtaler med Jon-Anders forhørt seg litt om mulige løsninger. Det ble først skissert en hytte på 30 m² der elementlavvoen ble stående på siden av. Sekretariatet har signalisert ovenfor søker at det ville vært en bedre løsning

om arealet ble slått sammen og elementlavvoen fjernes. I brev til Statsforvalteren er det signalisert at det ønskes å bygge en gjeterhytte på 40 m².

I epost datert 4. september 2021 sender Jon-Anders over plantegning av hytta. Denne viser et areal på 48,6 m². Plantegninga er ikke av all verdens kvalitet og inneholder ikke fasadetegninger. Det opplyses på telefon at det er tenkt 22° takvinkel for å redusere hyttas mønehøyde, slik at den ikke ligger i øyenfallende fra sør eller nord. Platting skal være

Bilde 1 Plantegning omsøkt hytte

Bilde 2 Elementlavvo med uthus. Styret har gitt tillatelse til begge delene tidligere.

Bilde 3 Plassering i forhold til vannkant. I forbindelse med plassering av elementlavvoen ble det vurdert at det kunne virke privatiserende med et bygg såpass nære vannkanten.

Bilde 4 Kart over nordre deler av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Rød knappenål viser omsøkt plassering, hvor også elementlavvoen står idag.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble først vernet 8. september 1989, men verneplanen ble revidert og oppdatert 16. oktober 2020. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken.

Formålet med forskriften er å bevare et stort og sammenhengende naturområde med særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- a) et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige naturmangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi
- b) variasjonsbredden av naturtyper og landskap med nord-sørgrensen for en rekke arter
- c) et viktig økologisk funksjonsområde for fjellrev
- d) et variert og storslått landskap
- e) et av Norges største isbremmassiver, Svartisen, med avsmeltningsområder og glasiale løsmasseavsetninger
- f) deler av kjerneområdet for norske grotte- og karstforekomster med, med Pikhågan, Jordtullasystemet, Marmorslottet og Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- g) de viktige våtmarksområdene Krukkimyrene og Riebbievaggi
- h) et referanseområde for å følge utviklingen i naturen.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Gåsvatnan, Saltfjellet og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen, Fisktjønna og Semska-Stødi naturreservater bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

I Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er det forbudt å iverksette virksomhet og tiltak som kan endre naturmiljøet. Nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift eller landbruksdrift.

Søknaden er også vurdert etter naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering

Det er ingen tvil om at reindriften har en spesiell posisjon i Saltfjellet. Deres tilstedeværelse over mange hundre år har vært med å forme og skapt landskapet, og de naturverdiene som ligger til grunn for at området nå er vernet som nasjonalpark. Vegetasjon og dyreliv i nasjonalparken er i stor grad tilpasset og formet gjennom den samiske naturbruken. Reindrift og beitende rein har med andre ord en viktig økologisk funksjon i tillegg til den kulturelle verdien. Det kan også gi en merverdi for andre brukere av nasjonalparken at det drives aktiv reindrift, og at man kan oppleve å se rein og samisk kultur på nært hold. Forvaltningsmyndigheten anerkjenner at det

å drive reindrift også vil føre med seg en viss infrastruktur som gjeterhytter, gjerder, anlegg og kjørespor. Det vil være en naturlig del av nasjonalparken. Reindriftnæringa har utviklet seg i takt med samfunnet og omgivelsene rundt seg, og den har en naturlig posisjon i nasjonalparken også i fremtiden.

Denne søknaden har tidligere vært behandlet som elementlavvo. Mange av de vurderingene som ble gjort i 2018 er fremdeles gjeldende. Påvirkning på naturverdiene vil være lik om det er elementlavvo eller gjeterhytte, og det er den endrede bruken av området som kanskje vil gi størst effekt på naturverdiene. Bruken vil ikke endre seg nevneverdig om det blir bygget en gjeterhytte istedenfor elementlavvo.

Det reindriftsfaglige ble også vurdert i forbindelse med elementlavvoen, og dette har ikke endret seg og vil ikke gjøre noen forskjell hvorvidt det blir satt opp ei gjeterhytte isteden. Reindriftslovens § 21 sier at retten til å utøve reindrift også gir rett til i utmark å disponere grunn til nødvendige hytter og gammer. Bygninger som er reist til dette formålet kan ikke, uten godkjennelse fra kongen, brukes til annet formål enn reindrift. Gjeterhytta må i dette tilfellet knyttes til siidaen, og kan ikke selges ut av siidaenheten.

Det som skiller denne saken fra elementlavvoen er den fysiske størrelsen på bygget, og det visuelle landskapsbildet. Fra en elementlavvo på 15 m² til en hytte på 48,6 m². Reindriftsseksjonen hos Statsforvalteren i Nordland opplyser om at gjeterhyttene det søkes om ligger fra 20 m² til 70 m², og at det er størrelsen på siidaen (antall personer) som ofte avgjør om man vil ha ei lita hytte eller en som flere kan benytte i aktive perioder. Jon-Anders bekrefter at de vil bygge ei hytte der alle i siidaen potensielt kan overnatte. Sekretariatet har også diskutert behovet for den relativt store plattingen utenfor hytta. Dette henger også sammen med at hytta skal kunne benyttes av mange, og at det må være muligheter for å oppbevare utstyr, klær, sko og annet materiell under tak utenfor hytta. Den kan også benyttes til å utføre enkelte arbeidsoppgaver. Søker mener at det ikke er urimelig at de som skal bruke hytta i næring har samme fasiliteter som en del av de private hyttene i verneområdene har. Rundt Hessihompvatnet ligger det to andre hytter, Saltdal JFF og en privat, i tillegg til elementlavvoen. Landskapet her vil derfor ikke fremstå som helt urørt, og den visuelle påvirkningen av hytta vil bli redusert ved at den plasseres ned i terrenget. Sekretariatet vurderer at disse innspillene samlet sett gir rom for å kunne gi tillatelse til å bygge gjeterhytte i reindriften ved Hessihompvatnet.

Friluftslivverdier

Fra Bjøllåvasstua og østover til Saltdalen er det etablert en T-merka tursti ned til Tretnes. Ved Litlstuvatnet deler denne stien seg i to og ei arm går ned til Russånes (Telegrafløypa). Ved Hessihompvatnet er det ei hytte som eies og driftes av Saltdal Jeger- og Fiskerforening. Hessihompvatnet brukes mye til fritidsfiske, og hytten er populær under de første ukene av småviltjakta

Denne delen av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har betydelig verdi som friluftsområde. Bygging av et husvære på en odde ved et mye brukt fiskevann vil føre til en privatisering av odden, som igjen vil føre til at allmennheten ikke kan benytte den til leirplass og/eller fiskeplass. Det vil være avgjørende for allmennheten bruk av området at inngrepet ikke står slik plassert at folk vil føle seg påtrengende. Inngrepet

i seg selv er kanskje ikke så problematisk gitt at folk kan fortsette å bruke området som før. Det vil i så måte tenkes at en gjeterhytte ved et populært fiskevann innskrenker folks mulighet til utøvelse av friluftsliv. Vi mener at skodder foran vinduene ned mot vannet vil kunne gi en følelse av å være mindre påtrengende. Vi anbefaler at dette installeres for å motvirke privatisering av området ned mot vannet.

En gjeterhytte vil gi økt trafikk til og fra vatnet, og spesielt den motoriserte trafikken vil kunne ha sterkt negativ effekt på friluftslivet. Selv om det kanskje bare vil bli aktuelt på vinterstid. Det er også uklart hvor vidt et nytt bygg vil resultere i ønsker om flere barmarkstraseer til og fra hytta, men slitasje og kjørespor etter ATV-kjøring vil kunne ha negative konsekvenser for friluftslivet.

Forholdet til verneverdier

I naturbasen er det registrert et lokalt viktig botanisk område (kalkrike områder i fjellet) ved Hessihompvatnet, men denne lokaliteten berører ikke omsøkte lokalitet for bygging av gjeterhytte. Derimot viser berggrunnskart at hele området i og rundt denne naturtypen er kalkrikt, og det er kjent at det er stor artsrikdom rundt vatnet. Helt nord ved Hessihompvatnet, utløpet av Hessihompelva, går berggrunnen over fra kalkrik glimmerskifer til granitt som er kalkfattig, noe som påvirker artsmangfoldet. Spørsmålet om fremtidig ATV-kjøring kan ha stor betydning for hvor vidt vegetasjonen skal tillegges vekt i spørsmålet om bygging av gjeterhytte. Det vil bli slitasje rundt hytta.

Det er registreringer av jaktfalk i et område rett øst for omsøkte lokalitet. Fra omsøkte plassering av plankelavvoen er det under 400 m til aktuell hekkelokalitet. Jaktfalken oppsøker flere hekkelokaliteter (gamle ravnereir) innen sitt territorium før de går til hekking. Registrerte aktivitet viser at området er en egnet hekkelokalitet, men det er vanskelig å klargjøre hvorfor det aldri har vært vellykket hekking ved Hessihompvatnet. Muligens representerer pågående aktiviteter (privat hytte + foreninghytte) for store forstyrrelser for jaktfalken, eller at næringsgrunnlaget (svak rypebestand) er for lite til at jaktfalken kan gjennomføre egglegging og hekking. Ved utvidet aktivitet (bruk av gjeterhytte) kan området bli ytterligere uegnet som hekkelokalitet for jaktfalk, men vi mener at det ikke vil ha stor betydning for jaktfalken at elementlavvoen byttes ut med en gjeterhytte. Det er aktivitet og bruk som i første rekke påvirker hekkesuksessen.

En ny gjeterhytte vil påvirke landskapet. Kuhmunen opplyser på telefon at denne plasseres slik i terrenget at den vil være lite synlig fra både nord og sør, og at de to hyttene som allerede finnes i området vil være langt mer synlige på avstand. Ei gjeterhytte vil likevel være mer ruvende i terrenget enn en elementlavvo. Størrelsen på gjeterhytta har også endret seg, fra 30m² + elementlavvo til 48,5 m² uten elementlavvo. I sum gir dette omtrent like stort nedbygd areal, men sekretariatet er av den oppfatning av at det er bedre med to bygg (gjeterhytte og uthus) enn tre. Med tre bygg vil arealet mellom byggene bli et «tun», og et større område langs Hessihompvatnet vil føles privatisert.

Presedens:

Jon-Anders søker på vegne av sin siida-enhet i Saltfjellet. Den består per i dag av 16 personer. Da det er en siida som søker og ikke distriktet, vil det kunne tenkes at flere siidaer vil ha egen gjeterhytte. I Saltfjellet er det syv siidaenheter, og i tillegg finnes

det store beiteinteresser for sau. Ser man utenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er det to siidaenheter i Balvatn RBD, tre i Duokta RBD og to i Hestmannen-Strandtinden RBD. Det er nærliggende å tro at flere av disse vil kunne ønske seg husværer i verneområder forvaltet av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Landbruksdirektoratet og Statsforvalteren i Nordland har gitt sin tilslutning til gjeterhytta. Statsforvalteren mener at presedens må vurderes med tanke på reintall, størrelse på siida, bruk av området, andre hytter i området, avstand til bolig, og om det er et reelt behov for husvær i dette området. Vi i sekretariatet har ikke forutsetningen til å gjøre denne vurderinga, men tilrådinga fra Statsforvalteren tilsier at det er et behov. Dette behovet også forankret i Saltfjellet reinbeitedistrikt sin distriktsplan. Statsforvalteren presiserer også at momenter som helse, miljø og sikkerhet, mindre kjøring, lagerplass er viktig for reindriften i området.

Konklusjon

Sekretariatet innstiller på et positivt vedtak.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen
Fylkesmannen i Nordland

Saltdal kommune

Naturvernforbundet i Nordland

Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Ole Oskal

Statskog

Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen

Miljødirektoratet ved Marit Doseh

Statskog Fjelltjenesten ved Stein Ove Johannessen

Postboks 63 Sentrum

Moloveien 10

Kirkegt. 23

Lønsdal

Postboks 63 Sentrum

Postboks 63 Sentrum

Postboks 5672 Sluppen

Postboks 63 Sentrum

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Miljødirektoratets veileder M106-2014: Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	44/2021	21.09.2021

Junkerdal nasjonalpark - Totalrenovering og utvidelse av hytte Øvre Risedal - Erik Hugås og Kristin Haldorsen

Forslag til vedtak 1

Søknaden avslås. Det er ønskelig å redusere antallet private hytter i nasjonalparken, og derfor er det ikke åpnet opp for slike tiltak i verneforskrift eller gjeldende forvaltningsplan. Dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 kan ikke gis ettersom tiltaket vurderes til å stride mot verneformålet.

Hytteeierne kan benytte seg av erstatningstomten ved Risevatnet. Miljødirektoratet har tilbudt seg å kjøpe dagens hytte for 100.000, og ta kostnadene for å rive og fjerne den eksisterende hytta for å imøtekomme hytteeierne.

Bakgrunn

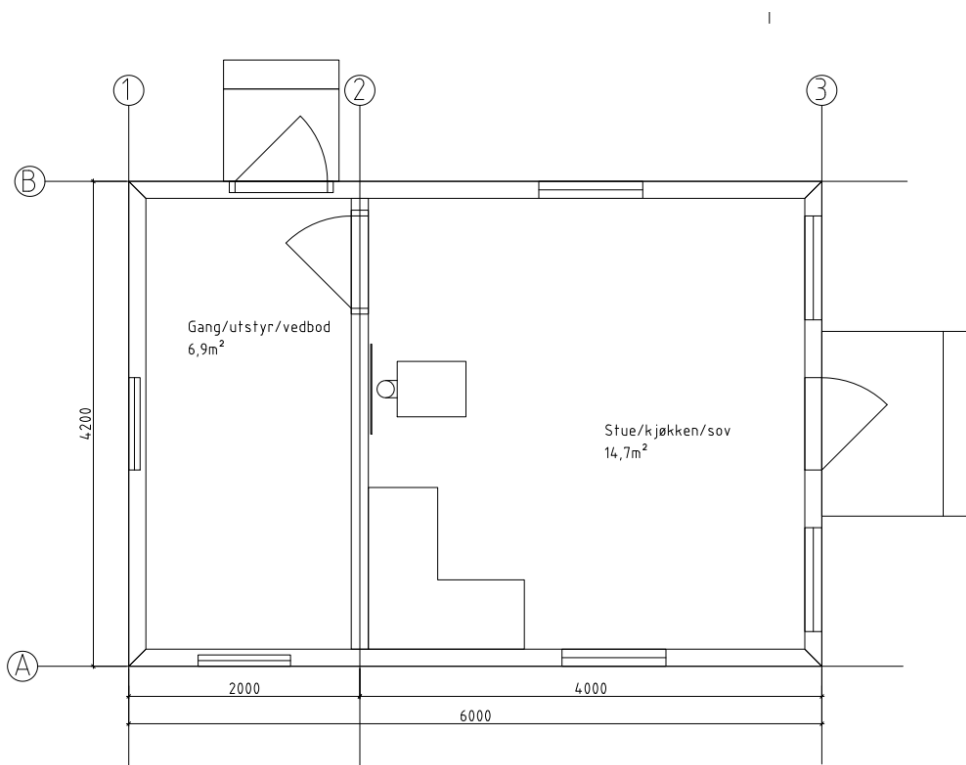
Erik Hugås og Kristin Haldorsen ønsker å rive, gjenoppbygge, bygge om samt utvide sin hytte i Øvre Risedal i Junkerdal nasjonalpark. De ønsker i tillegg å totalrenovere utedoet/uthuset som står på tomten. Byggesøknaden er vedlagt og prosjektet er godt dokumentert med fasadetegninger.

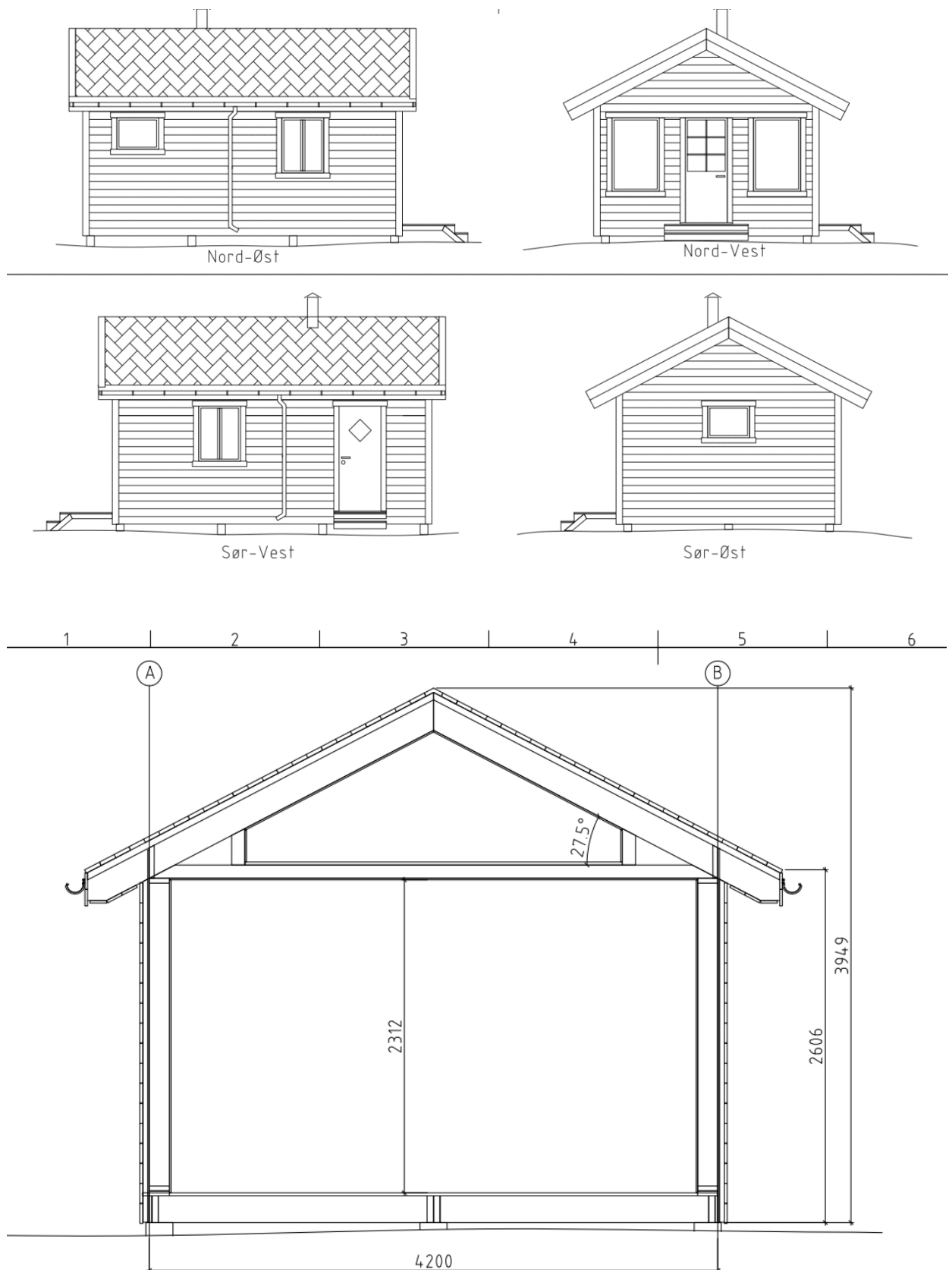
Den nye hytta skal erstatte den gamle som er i svært dårlig stand, og som i beste fall bare tjener som «nødskjul». Denne har i dag et areal på 10,8 m² (2,7 m x 4 m) med mønehøyde 2,2 m. Det kombinerte utedoet/uthuset som ønskes totalrenovert er 2,2 m² (1,8 m x 1,2 m)

Den nye hytta det søkes om har et bebygd areal på 25,2 m² (6 m x 4,2 m) og mønehøyde 3,949 m. Det skal også bygges to enkle trapper med to små trapperepos på 0,8 m x 1m, og 1 m x 1,6 m henholdsvis i tilknytning til utgangsdør Sør-Vest og Nord-Vest. Hytta skal ha vindusflater jevnt over hele bygget som skal dekkes til med lemmer når hytta ikke er bruk. Hytta skal være grå med grå pappshingel på taket. Den nye utedoen/uthuset vil erstatte det gamle med lik størrelse og utforming 2,2 m² (1,8 m x 1,2 m)

Erik Hugås og Kristin Haldorsen overtok hytta i 2011 på festet tomt hos Statskog. De søkte også i 2020 om å få erstatte den gamle hytta med en ny. Omsøkte tiltak var da betydelig mye større med et totalt areal på 71,3 m². Nasjonalparkstyret avsto denne søknaden på sitt styremøte 25.06.20.

Forvalter har vært i dialog med søker. Det har blitt diskutert alternative løsninger i stedet for å bygge opp hytta innenfor nasjonalparken. Søker har blitt tilbudt ny tomt av Statskog ved Risevatnet utenfor nasjonalparken, og dette er regulert inn i Saltdal kommunes arealplan. Dette vil utløse ny og dyrere festeavgift etter Statskogs retningslinjer. Dyrere festeavgift i tillegg til at erstatningstomten ikke har en ønsket plassering gjør at søkerne ikke er villig til å gå med på dette. I denne forbindelse har forvalter vært i kontakt med miljødirektoratet som har tilbudt seg å kjøpe den eksisterende hytta for 100.000 kr, i tillegg til å ta kostnaden for å få revet og fjernet hytta fra nasjonalparken. Dette er kommunisert til søkerne, men plasseringen av den tilbudte erstatningstomten gjør at de fortsatt er usikre på om de vil flytte festet hit. De har ønske om å flytte festet til et høyereliggende område, og nevner hyttefeltet rundt Dorrovatnet som eksempel. Forvalter har vært i dialog med Saltdal kommune og Statskog som trenger mer tid for å drøfte om dette kan være en mulighet.

Figur 1. Plantegninger og fasader av den nye hytta

Figur 2. Gammel hytte og utedo/uthus.

d

Figur 3. Plassering av hytta (rød prikk)

Grunnlaget for avgjørelsen

Junkerdal nasjonalpark ble opprettet ved Kronprinsreg.res. av 9. januar 2004. Nasjonalparken forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Formålet med Junkerdal nasjonalpark er:

- å bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Gjennom verneforskriften er landskapet vernet mot tekniske inngrep av enhver art. Verneforskriften åpner derimot opp for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til «ombygging og utvidelser» av bygninger og anlegg i nasjonalparken. Forskriften kan ikke tolkes utvidende, og ordlyden gjør det vanskelig å behandle søknader om riving, og gjenoppbygging av nye hytter med hjemmel i forskriften.

Dette betyr at den omsøkte rivingen og gjenoppbygningen av ny og større hytte, som det søkes om i denne saken, vil måtte behandles etter naturmangfoldloven § 48. Dette er en streng paragraf som kun kan brukes dersom tiltaket vurderes til å ikke stride mot verneformålet eller kunne påvirke verneverdier i nevneverdig grad. Paragrafen skal ikke utvide verneforskriften, og skal kun benyttes som en sikkerhetsventil for spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Grunnlaget for å kunne gi dispensasjon etter § 48 er videre drøftet i vurderingen.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark er under revidering, og punktene under 4.3.4 om bygninger ligger an til å bli endret betydelig.

I gjeldende forvaltningsplan vil det omsøkte tiltaket defineres som en «nybygging». Nybygging er i forvaltningsplanen definert som *«etablering av nye bygninger, eller oppbygging av bygninger hvor den bærende konstruksjonen har forfalt/må skiftes ut»*. Nybygging av private hytter i Junkerdal nasjonalpark tillates ikke.

Riving, gjenoppbygging og utvidelse av den samme hytta var oppe til behandling i nasjonalparkstyret i 2020. Søknaden ble da avslått med bakgrunn i at dette var en nybygging jf. gjeldende forvaltningsplan som dermed ikke kunne tillates. Arbeidet med ny forvaltningsplan er nå kommet lengre, men dette er bestemmelser som ennå ikke har vært oppe til vurdering. På bakgrunn av dette, i tillegg til at størrelsen på den nye hytta er betraktelig mindre, mener vi saken stiller seg annerledes fra forrige gang, og at det er grunnlag for å behandle saken på nytt.

I gjeldende forvaltningsplan åpnes det opp for at eksisterende hytter kan utvides inntil en øvre ramme på 80 m². I ny forvaltningsplan ligger det derimot an til å begrense denne muligheten i noen grad, da en utvidelse av hytter opp til 80 m² er lite forenlig med verneformålet for Junkerdal nasjonalpark. Dette er mer i tråd med bestemmelser og retningslinjer i andre, og sammenlignbare nasjonalparker som har viktigheten av «det urørte landskapet» i formålsparagrafen.

Søknaden blir også vurdert etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Bakgrunn og forhold til tidligere søknad og forvaltningsplan

Eksisterende hytte på 10 m² er i så dårlig stand at restaurering ikke er mulig. Riving og gjenoppbygging av hytta er slik forvalter vurderer det, eneste fornuftige mulighet for å oppnå en varig og levelig standard. Jamfør gjeldende forvaltningsplan defineres riving og gjenoppbygging av eksisterende hytte som en nybygging som ikke er tillatt. Derimot åpner forskriften for at det kan gis tillatelse til «ombygging og utvidelser».

I praksis betyr dette at søker har mulighet til å søke om en «utvidelse» av den eksisterende hytta. Hvis søker kunne benyttet sin gamle hytte på et vis kunne han søkt om å få den nye hytta som et «tilbygg» eller en «utvidelse» av den eksisterende hytta. Tiltaket kunne da blitt behandlet gjennom verneforskriften. Dette vil ikke nødvendigvis bety at det er noe lettere å få tiltaket gjennomført. Konsekvensene og vurderingene av tiltaket vil uansett være de samme, uavhengig av hvilken lovhjemmel man benytter. Forvalter har derfor rådført søker om å søke om det som faktisk skal gjøres, og ikke gjøre forsøk på å «sno» seg rundt for å få tiltaket til å passe med verneforskriften. Det

er etter vår vurdering bedre for alle om man kan spille med «åpne kort» og søke om det som faktisk skal gjøres. Søkerne vil rive og gjenoppbygge en litt større hytte og dette kan derfor ikke behandles som en «utvidelse» med hjemmel i verneforskriften, men gjennom den generelle unntaksparagrafen i naturmangfoldloven § 48.

Vurdering av konsekvenser på verneformål

En gjenoppbygging og utvidelse av hytta vil kunne påvirke «et stort og tilnærmet urørt naturområde» og opplevelsen av «natur og landskap med få eller inngrep» i Junkerdal nasjonalpark. Hytta ligger svært synlig og omtrent 60 meter fra merket DNT-sti og del av Nordlandsruta gjennom nasjonalparken. Selv om det er vanskelig å si noe sikkert kan nyere hytter i større grad oppleves som fremmedelementer i nasjonalparken sammenlignet med gamle og mer spartanske byggverk. I hvor stor grad dette vil endre folks oppfatning av området som «urørt» er vanskelig å si, da dette vil være subjektive vurderinger knyttet til hver enkelt besøkende. Den nye skal males i mørk farge for å best mulig gli inn i landskapet, og vil fortsatt være en liten hytte sammenlignet med dagens standard. Hytta slik den står i dag påvirker også «urørthetspreget», men kanskje i mindre grad ved at den ruver mindre i landskapet (to meter lavere), og oppleves mer som en «nødbu» fra en annen tid. For noen kan den til og med oppleves fascinerende ved at den representerer en helt annen tid med ulike behov. Historien til hytta er ukjent, men den er bygget tidlig på 60-tallet og før opprettelsen av vernet. Nyere hytter, så nært populære ferdselsårer, vil kanskje oppleves mer privatiserende sammenlignet med eldre og nedslitte byggverk. Dette kan føre til at besøkende vil vegre seg for å passere eller være i nærheten av hytta på sin ferd gjennom nasjonalparken.

Den eksisterende hytta er svært spartansk, og var mest sannsynlig bygd som en utpost i fjellet for bruk under jakt- og fiske. Ved å tillate å bygge ny hytte vil man også godta at bruksmønsteret endrer seg. Vi antar at hytta skal brukes mer som en fritidsbolig og at bruken av hytta vil øke. Dette vil også føre til et større behov for inntransport av varer og utstyr med snøskuter på vinteren, også utover byggeperioden. Økt bruk og økt menneskelig aktivitet i forbindelse med den nye hytta kan også være med på å redusere urørthetspreget i nasjonalparken.

Området er svært viktig for reindrifta i nasjonalparken, og kan karakteriseres for å være et av deres «kjerneområder». Her kan det være rein året rundt, og hytta ligger innenfor kalvingsland. Området er dessuten et viktig oppsamlingsområde, og dalføret hytta ligger i brukes som en viktig flyttlei. Totalrenoveringen og størrelsesøkningen i seg selv vurderes til å få mindre betydning for reindriften. Her er det først og fremst den økte menneskelige aktiviteten som er utfordringen. Reindriften vil oppleve økte forstyrrelser i et område som i dag regnes som et «fristed» i nasjonalparken.

Vurdering av konsekvenser på verneverdier

Hytta ligger omtrent 900 meter fra nasjonalparkgrensa i et område av nasjonalparken uten andre inngrep eller andre hytter. Det er ikke registrert noen sårbare arter eller verneverdier i direkte tilknytning til hytta. Det er lite sannsynlig at størrelsesøkningen i seg selv vil påvirke verneverdier eller sårbare arter i noen grad. Vinduene dekkes til med skodder når hytta ikke er i bruk, noe som vil forebygge kollisjoner av fugl. Utfordringen ligger først og fremst i at bruksmønsteret vil endre seg, fra å være en hytte som knapt brukes, til en hytte som skal benyttes som fritidsbolig. Selv om det er vanskelig å si sikkert antar vi at økt menneskelig aktivitet i tilknytning til hytta ikke vil påvirke sårbare arter eller andre verneverdier i nevneverdig grad.

Vurdering av presedensvirkninger

Vurderingen av presedensvirkninger i denne saken knytter seg til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden. For å kunne gjøre en konkret vurdering her vurderer forvalter at det i Junkerdal nasjonalpark er 7 private hytter (ikke medregnet reindrifts- eller utleiehytter) som er sammenlignbare og som kan plasseres i noenlunde samme kategori som denne hytta. Vi tar ikke med reindrifts- eller utleiehytter i denne vurderingen da disse vil måtte behandles ulikt ut fra forskjeller i forskrift og at de representerer noe større enn private interesser. Disse 7 hyttene er imidlertid brukbare og ikke like nedslitt, men av en slik stand at eierne og eventuelt nye eiere av disse, kan vurdere det som enklere å rive og bygge nytt fremfor å restaurere hyttene. Disse hyttene brukes i dag primært som jakt/fiskebuer og befinner seg vest i nasjonalparken primært i Rosna/Fuglvass-området. Vi vurderer det som sannsynlig at lignende saker fra noen av disse 8 hyttene kan fremmes i fremtiden. Konsekvensene for verneområdet om lignende saker får tillatelse er avhengig av omfanget av tiltaket, beliggenhet og ikke minst antallet saker. I Junkerdal nasjonalpark er formålet å «bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde» og «stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep». At disse hyttene fornyes og utvides innenfor de begrensede rammene som settes i ny forvaltningsplan trenger ikke å være nevneverdig negativt for verneformålet. Disse ligger stort sett langt fra kjente ferdselsårer i nasjonalparken, og for de aller fleste brukere av nasjonalparken vil en slik endring knapt være merkbar. Selv om det er vanskelig å si i hvilken grad verneformålet kan påvirkes, vurderer vi at presedensvirkningene av en eventuell tillatelse i mindre grad kan føre til at verneformålet forringes over tid.

Avsluttende vurderinger

Verneforskriften åpner ikke opp for at hytter som er i så dårlig stand at vanlig vedlikehold ikke er tilstrekkelig, kan rives og gjenoppbygges. I forarbeidene til vernet ble dette drøftet, og fylkesmannen presenterte en ordning som på sikt skulle redusere antallet hytter i nasjonalparken:

«Fylkesmannen ser at det ut fra verneformålet vil være ønskelig å få redusert antallet private hytter i området, men er opptatt av at dette må skje gjennom frivillige avtaler. Gjennom et samarbeid mellom Statskog og de berørte kommunene kunne det etableres en ordning der de private hytteeierne kunne få tilbud om erstatningshyttetomter utenfor nasjonalparken. En slik ordning har eksistert i Fauske tidligere, og fylkesmannen signaliserer at man vil ta initiativ for å forsøke å få på plass en slik ordning på nytt.»

Dette ble imidlertid aldri praktisert og ingen private hytteeiere har per dags dato blitt tilbudt «erstatningshyttetomter» utenfor nasjonalparken. Uansett signaliserer dette at ønsket om å redusere antallet private hytter var til stede under verneplanarbeidet, og at det derfor finnes en grunn for at det ikke er åpnet opp for totalrenoveringer/riving og gjenoppbygging i verneforskriften. Miljødirektoratet har vurdert saken og mener at bortfall av hytter i nasjonalparken fortsatt er en ønsket situasjon som kan være med på å styrke verneformålet i nasjonalparken. De har derfor tilbudt seg å kjøpe hytta for 100.000 kr i tillegg til å ta kostnaden for riving og fjerning av den gamle hytta. Dette er kommunisert til hytteeierne, men plasseringen av den tilbudte erstatningstomten gjør at de fortsatt er usikre på om de vil flytte festet hit. De har ønske om å flytte festet til et høyereliggende område, og nevner hyttefeltet rundt Dorrovatnet som eksempel. Forvalter har vært i dialog med Saltdal kommune og Statskog som trenger mer tid for å drøfte om dette kan være en mulighet.

Vi vurderer at kunnskapsgrunnlaget for å kunne fatte en avgjørelse i denne saken er godt nok. Konsekvensene av tiltaket er først og fremst usikre opp mot verneformålet. Slik vi vurderer det foreligger det ingen risiko for at tiltaket kan føre til alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, slik at føre-var-prinsippet § 9 i naturmangfoldloven ikke kommer til anvendelse. Tiltaket sammen med annen aktivitet i området vurderes heller ikke til å føre til for stor samlet belastning på økosystemet.

En dispensasjon etter § 48 kan kun gis dersom tiltaket vurderes til å ikke påvirke verneverdier eller verneformål i nevneverdig grad. For å oppsummere vurderes påvirkningene å være størst på verneformålet som handler om ivaretagelse og opplevelsen av det urørte landskapet, og reindriften i området. Selv om konsekvensene er usikre, vurderes tiltaket til å stride mot verneformålet.

Konklusjon

Det er ønskelig å redusere antallet private hytter i nasjonalparken, og derfor er det ikke åpnet opp for slike tiltak i verneforskrift eller gjeldende forvaltningsplan. Tiltaket vurderes til å stride mot verneformålet.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift

Forvaltningsplan

Miljødirektoratets veileder M106-2014

Kronpringsregentens resolusjon

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	45/2021	21.09.2021

Styrets behandling - Besøksstrategi for Dypen naturreservat

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar saken til orientering. Sekretariatet har prøvd å få til et dialogmøte med Saltfjellet reinbeitedistrikt, men har ikke lyktes å få satt noen dato enda. Styret avventer med å vedta endelig besøksstrategi til et slikt møte har blitt avholdt.

Endelig besøksstrategi legges frem på styremøtet 22. oktober 2021.

Bakgrunn

Sekretariatet sendte i epost datert 26. mai 2021 ut et utkast til forenklet besøksstrategi for Dypen naturreservat på en begrenset høringsrunde. Høringsfristen var satt til 15. juli 2021.

Sekretariatet har mottatt fire uttalelser til besøksstrategien. Disse har levert uttalelser: Nordland fylkeskommune, Saltfjellet reinbeitedistrikt, Sametinget og Besøkssenter nasjonalpark Nordland.

Høringsuttalelse fra Sametinget:

Sametinget anser at verneforvaltningen må ivareta hensynet til samisk kulturutøvelse, inkludert reindriften i området. En styring av virksomheten i forhold til verneområdet er viktig i så måte.

Sametinget oppfordrer verneområdeforvaltningen om å ha en god dialog med reindriften, og andre samiske brukergrupper, om tiltak og bruk av verneområdet. Forslag til besøksstrategi legger opp til at det skal utarbeides informasjonsskilt i tilknytning til naturreservatet. Samisk språk og samiske stedsnavn i området må ivaretas i den sammenheng. Naturreservatet ligger innenfor det Pitesamiske området i Norge

Kommentar fra sekretariatet:

Sekretariatet har invitert Saltfjellet reinbeitedistrikt til et møte, for å høre hvordan man i enda større grad skal kunne ta hensyn til reindriften i besøksstrategien. Det er allerede utarbeidet et portalskilt der både pitesamisk og nordsamisk er benyttet. Dette med språk tar vi med oss i videre arbeid.

Høringsuttalelse fra Saltfjellet reinbeitedistrikt:

Saltfjellet reinbeitedistrikt har diskutert saken i styremøte 07. juni og har følgende tilbakemelding:

Vi ønsker ikke noen mer tilrettelegging i Dypen, eller en innfallsport vest for hengebrua. Dersom dette blir en populær «selfie-spot»/tuområde som indikert, vil dette uvergerlig medføre økt ferdsel. Og det er ikke alle som kommer til å stoppe før brua selv om den er nedsnødd vinterstid. Det er ingen som bruker brua på vinteren – de går rett over elva. Når det kjøres ut ved slik at denne er tilgjengelig også om vinteren, vil dette også gi økt ferdsel.

Vi stiller gjerne på et møte for å diskutere saken.

Kommentar fra sekretariatet:

Vi har forsøkt å få til et møte med Saltfjellet reinbeitedistrikt, men på grunn av ferieavvikling / sivilteneste i sekretariatet og arbeidsoppgaver i reindriften, har vi ikke klart å finne en dato som passer. Sekretariatet er av den oppfatning at informasjon om området, må nås besøkende før de besøker Dypen naturreservat. Vi synes ikke det er noen god løsning å ha informasjonen øst for hengebrua, inne i naturreservatet, slik det er i dag. Dypen naturreservat er sentralt på Nordlandsruta og vi mener at det vil bli vesentlig økning i trafikken uavhengig av våre tiltak, men at de tiltakene vi foreslår bidrar til økt informasjon, bedre kanalisering og bevaring av verneverdier, og ikke til økt ferdsel. Dette kommer uansett med økt fokus på Nordlandsruta, som distriktet ikke har stilt seg kritisk til. Alternativt kunne informasjonen stått ved parkeringa vest for E6. Disse momentene må drøftes i møtet med reinbeitedistriktet. Utkjøring av ved gjøres for å skåne trærne i naturreservat. Særlig død furu, som av mange er foretrukket brensel på tur. Dette har vært gjort i flere år nå, uten at man har sett noen merkbar økning i trafikk eller bruk av ved.

Høringsuttalelse fra Nordland fylkeskommune:

Generelt

Fylkeskommunen er positiv til at det er utarbeidet en besøksstrategi for Dypen naturreservat. God besøksforvaltning av våre vernede områder er viktig for å ivareta de verdiene som gir grunnlag for vern. Det er også viktig for å gi de besøkende de virkelig gode opplevelsene. Besøksstrategien inneholder et oppdatert og omfattende kunnskapsgrunnlag, målsettinger, strategiske grep og tiltak for forvaltning av besøkende til området.

Reiseliv

Det savnes tiltak for hvordan det skal nås ut med informasjon til besøkende før de kommer til området. Et samarbeid med destinasjonsselskap i forbindelse med deres markedsføring vil være en mulighet til å få ut informasjon om regler/retningslinjer ved besøk til naturreservatet. Her vil Visit Bodø, Helgeland Reiseliv og NordNorsk Reiseliv være mest relevante samarbeidspartnere.

Det kommer i liten grad frem hvilken målgruppe/type besøkende som er ønskelig til Dypen naturreservat. Det er stor forskjell på hvilken belastning ulike typer besøkende

(personas) har på natur, kulturminner, reindrift og lokalbefolkning. Også her vil et samarbeid med destinasjonsselskapene i tillegg til Salten friluftsråd/Nordlandsruta være nyttig for å velge ut og enes om ønsket målgruppe.

Kulturminner

De kjente, automatisk fredete kulturminnene i Dypen naturreservat er samiske. Det vises derfor til uttalelse fra Sametinget, som er rette kulturminnemyndighet for samiske kulturminner.

Kommentar fra sekretariatet:

Vi tar dette til etterretning og forsøker å presisere tydeligere i besøksstrategien hvordan besøkende skal få informasjon om Dypen naturreservat. Den store informasjonsflyten må sees i sammenheng med besøksstrategi for verneområdene på Saltfjellet, og det må lages en kommunikasjonsstrategi for hvordan hele Saltfjellet-området skal formidles til besøkende. Her kan også personas være relevant, men det er reiselivsaktørene rundt verneområdene som i stor grad styrer hvilke personas de markedsfører sine produkter og tjenester til. Sametinget som kulturminnemyndighet har ikke uttalt seg om kulturminnene i området, men vi er godt kjent med disse, og mener at besøksstrategien tar hensyn til de kulturminnene som er kartlagt i Dypen. Særlig viktig er utkjøringa av brensel, i og med at flere av de gamle barktatte furuene potensielt vil kunne utnyttes til ved.

Høringsuttalelse fra Besøkssenter nasjonalpark Nordland

En fare for at denne forsvant innimellom alt annet som skulle skje før sommeren her også, men leste gjennom den i dag og ville bare si at det var et godt stykke arbeid som ga fin informasjon om Dypen naturreservat

Kommentarer fra sekretariatet:

Sekretariatet hadde i en tidlig fase et møte med Besøkssenter nasjonalpark Nordland om besøksstrategien for Dypen.

Arkivsaksnr: 2021/6003-0

Saksbehandler: Marte Turtum

Dato: 15.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	46/2021	21.09.2021

Støtteerklæring til Sjunkhatten Folkehøyskole

Forslag til vedtak

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre mener at etableringen av Sjunkhatten folkehøyskole vil gi en positiv synergieffekt for å få realisert målene med spesiell tilrettelegging for barn og unge med funksjonsnedsettelse i tilknytning til Sjunkhatten nasjonalpark.

Bakgrunn

Sjunkhatten nasjonalpark ble etablert ved kgl.res. 5. februar 2010, og ideen om «Barnas nasjonalpark» ble realisert. Et av målene er blant annet at nasjonalparken skal være lett å besøke, og at Sjunkhatten nasjonalpark skal gi et tilbud til alle. Dette speiler seg også i verneforskriften, som har egne bestemmelser om tilrettelegging for barn og unge generelt, samt barn og unge med funksjonsnedsettelse.

Sjunkhatten folkehøgskole planlegges etablert i Øvre Valnesfjord i Fauske kommune. Skolens grunnpilar er at alle mennesker er unike og likeverdige, og det skal tilrettelegges for en skolehverdag uten unødige barrierer, slik at hele undervisningstilbudet er tilgjengelig for alle uansett funksjonsnivå. Sjunkhatten er en frilynt folkehøgskole for alle, med 75 elevplasser og 27,5 årsverk.

Nærmeste nabo til folkehøgskolen blir Valnesfjord Helsesportssenter (VHSS) og Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelser. VHSS har nærmere 40 års erfaring med rehabilitering og habilitering. Tilpasset fysisk aktivitet er ett av virkemidlene, og senteret har et sterkt fagmiljø på blant annet bruk av aktivitetshjelpemidler. VHSS og Sjunkhatten folkehøgskole planlegger samarbeid og sambruk av

kompetanse, anlegg og ressurser. Målet er at institusjonene får gjensidig nytte av hverandre, faglig som praktisk.

Et mål for folkehøyskolen er også å følge opp nasjonale og lokale målsetninger om Sjunghatten nasjonalpark, som barnas nasjonalpark, særlig utviklet og tilrettelagt for barn og unge.

Vi mener at etableringen av Sjunghatten folkehøyskole vil gi en positiv synergieffekt for å få realisert målene med spesiell tilrettelegging for barn og unge med funksjonsnedsettelse i tilknytning til Sjunghatten nasjonalpark.

Midtre Nordland nasjonalparksenter ser også store muligheter i å inngå et samarbeid med Sjunghatten Folkehøgskole. Det har vært diskutert en ordning hvor elever ved folkehøgskolen gjennom drift av toalett-/ servicebygg får arbeidslivstrening.

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre vil uansett fortsette samarbeidet med Valnesfjord Helsesportssenter, og jobbe mot realisering av planlagt rullestolrampe til Hømmervatnet samt universelt utformet fugleobservasjonsskjul (jf. tiltaksplanen i besøksstrategien) i tilknytning til innfallsporten i Fridalen (Øvre Valnesfjord). Her finnes det også større muligheter dersom det blir en realisering av folkehøyskolen.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

ST 47/2021 Eventuelt